

naša luč

ob srebrnem jubileju

1976

5

25 let v službi resnice, pravice in ljubezni

SLOVENEK POSTAL
SVETOVNI PRVAK

24. februarja je postal v Oberstdorfu na Bavarskem 27-letni študent ljubljanskega vseučilišča Jože Šlibar svetovni prvak v smučskih poletih.

Naši smučarji so nameravali na Bavarskem posekati nekdanji Finžgarjev rekord 117 metrov. Šlibar je res skočil 129 metrov in nato še 131 metrov. Nazadnje je pa nepričakovano poletel 141 metrov in s tem presegel svetovnega prvaka Finca Tauna Luira, ki je leta 1950 skočil 139 metrov.

(1961, šte. 4)

NAŠI IZUMITELJI

V Bruslju je bila nedavno 10. mednarodna razstava iznajdb.

Valentin Osredkar iz Trbovelj je razstavil majhen nakladdalec premoga.

Oton Herman iz Celja je kazal izum daljinske signalne in registrske naprave, ki omogoča kontrolo proizvodnje.

Stane Šinkovec iz Ljubljane je dobil podobno kolajno za neki poseben pokrovček tub z barvami, pastami za zobe in konzerve.

Valentin Osredkar iz Trbovelj je izumil jamsko stojko.

Avtomatsko plombo France-ta Dolinška iz Ljubljane že uporabljajo za plombranje vagonov na slovenskih železnicah.

Jože Blaznik in Jože Prevc iz Češnjic v Selški dolini sta iznašla zločljiv sod.

Zločljivi naslanjač arhitekta Nika Kralja je imel veliko konkurence.

(1961, šte. 5)

leto 1962

LJUBLJANSKA ŠKOFIJA PO-
STALA NADŠKOFIJA

V oktobrski številki smo poročali, da se bodo letos vršile slovesnosti 500-letnega obstoja osrednje slovenske škofije v Ljubljani.

V počastitev tega jubileja je sv. oče Janez XXIII. s posebnim odlomkom povzdignil ljubljansko škofijo v nadškofijo.

(1962, šte. 3.)

ALI JE CERKEV PRI NAS
SVOBODNA?

V naši domovini je država odvzela Cerкви sredstva in prostore, ki bi jih Cerkev nujno potrebovala pri svojem delu, in za to ni dobila Cerkev nikakršne odškodnine. Naštejmo le nekatere stvari:

1. Država je po zadnji vojni zaplenila velik del cerkvenega

premoženja. Zaradi tega je danes v Sloveniji mnogo cerkva in župnišč v slabem stanju. Neorganizirani duhovniki v Sloveniji nimajo nobene plače in morajo živeti od miloščine ljudi.

2. Država je s silo vzela Cerкви vzgojne zavode. Zaplenila je zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano, ki ga je Cerkev zgradila s pomočjo vernikov. Pred vojno je bila v zavodu slovenska gimnazija s 400 dijaki, danes služi to poslopje vojaščini. Prav tako je država po vojni ukinila salezijanske vzgojne zavode na Rakovniku pri Ljubljani, v Veržeju na Štajerskem in v Murski Soboti v Prekmurju, cistercijanski Slomškov dom v Ljubljani kakor tudi Knoblehharjev zavod v Ljubljani-Šiški. Vsi ti zavodi so bili ustanovljeni s sredstvi slovenskih vernikov.

3. Mariborska škofija je tik pred zadnjo vojno zgradila lepo poslopje za svoje bogoslovce. Pri gradnji je z denarnimi prispevki sodelovalo na tisoče vernikov mariborske škofije. To novo poslopje je država takoj po vojni zaplenila. Država je zaplenila tudi staro semeniško poslopje mariborske škofije. Tudi v Ljubljani je bilo do konca vojne delno dograjeno Baragovo semenišče. Tudi to poslopje ima država še danes zaplenjeno.

4. Država ima še danes za-

Slika na naslovni strani:
Glavni oltar cerkve v Novi Štifti na Dolenjskem.

Rastimo iz Cankarjevega duha!

10. maja obhajamo stoletnico rojstva Ivana Cankarja. Njegova veličina je predvsem v lepoti njegove besede, v neizprosнем iskanju resnice in v službi najvišjim vzorom.

S Cankarjem in Župancičem je dosegel naš jezik v bogastvu podob in v ritmično muzikalni ubranosti svoj vrh. Oboje, podobne in muzikalna ubranost, je sicer služilo Cankarju le kot izrazno orodje njegovega miselnega, zlasti pa čustveno nenavadno bogatega sveta, a je vsekakor vrednota zase. Cankar je mojster sloga.

Najvišja ideja mu je resnica, ki je „bi ne bil zatajil za same zlate nebeške zvezde“. Tako je prežet od iskanja resnice, da je v tem početju do sebe neusmiljeno odkritosrčen in do družbe neredko jedeč. „Bog te gleda v zaklenjeni izbi. Ubijaj resnico, ki je v tebi — ne ubiješ je!... Kljub vsem naukom, opominom, očitkom, kljub zasmehu, zmerjanju in natolcevanju je vse moje življenje in nehanje služilo najvišji ideji: resnici!... Resnica pa je posoda vsega drugega: lepote, svobode, večnega življenja.“ (Bela krizantema).

Cankarju pomeni trojica mati-domovina-Bog strnitev ljubezni in osebno odrešenje. Zato s svojo besedo tej trojici zvesto služi.

Mati mu je pralik popolne notranje čistosti in brezmejnega darovanja. Njena podoba se mu javlja s svojo svetlobo na vsak korak in mu je kažipot in luč skozi življenje.

Domovino doživlja Cankar pokrajinsko, družbeno in narodnostno.

Zunanjo lepoto Slovenije skrči v oznako „nebesa pod Triglavom“: „Okoli jih ugleda, obstrmi pred tem čudom božjim, srce vztrepeče od same sladkosti; zakaj goré in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiz za domovino veselemu rodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi.“ (Kurent).

Družbeno mu tedanja slovenska stvarnost razpade na dva svetova: na svet laži, nasilja in izkoriščanja (gruntarska Betajnova in malomeščanska dolina šentflorjanska z zlaganimi rodoljubi, političnimi frazerji, hinavskimi moralisti in omejenimi filistri) in na svet resnice, pravice in lepote (klanec siromakov in stara cukrarna z malimi ljudmi, potepuhi, sestradanci, obsojenci, razžaljenimi in ponižanimi). Njegovo pero neusmiljeno obtožuje prve in se z vso vneto zavzema za druge.

Domovino kot narod doživlja predvsem v njegovih napakah, iz katerih mu želi pomagati. „Kažem mu, kako je majhen, kako je malodušen, kako tava brez volje in brez cilja; kažem mu glorio breznačelnosti, češčenje hinavščine, slavo laži; zato da se predrami, da spozna, kdo in kje da je, ter da pogleda v prihodnost...“ (Bela krizantema). Posebno ga moti ponižna vdanost garščev in značajna nekremenitost, zato vrže narodu v obraz očitek „hlapci“.

Bog je Cankarju ne le početnik npravnega reda in ocenjevalec posameznikovega ravnanja, ampak tudi in predvsem končno izpolnjenje hrepenenja. Cankarja imenujejo pisatelja hrepenenja. Sprva se mu hrepenenje razodeva kot blodno romanje v brezkončnem kolobarju. V zadnjih, zrelih letih se mu javlja kot tako, ki mora biti nekje izpolnjeno, kjer bo tudi trpljenje poplačano. Bog sam bo njegova končna in popolna izpolnitev.

Cankarjev duh je duh osebno pristnega in družbeno zavzetega kristjana. Rast iz tega duha bi sleherniku pomenila nemajhno obogatitev.

naša luč

1976 5

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 25
maj 1976

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2 angl. f.
Avstrija	75 šil.
Belgija	200 bel. fran.
Francija	25 fr. fran.
Italija	5500 lir
Švica	16 š. fran.
Nizozemska	12 n. gld.
Nemčija	15 n. mark
Švedska	20 š. kron
Avstralija	5 av. dol.
Kanada	6 kan. dol.
ZDA	6 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

kaj se je zgodilo zadnji čas doma?

„ALPE-ADRIA“

V začetku aprila je bil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprt 15. jubilejni mednarodni velesejem „Alpe-Adria“. Na njem je razstavljal 144 domačih in 231 tujih proizvajalcev proizvodno opremo in potrošniško blago. Zelo močni so bili zastopniki zahodnih držav. Prvič so nastopile dežele

Kranjska gora, letovišče z veličastno gorsko okolico in gorskim podnebjem.

v razvoju. Svojo proizvodnjo so predstavila tudi pobratena mesta Ljubljane.

ARHEOLOŠKA NAJDIŠČA SLOVENIJE

Inštitut za arheologijo je izdal monografsko knjigo o vseh najdiščih iz življenja preteklosti na Slovenskem. Sodelovalo je več strokovnjakov in obdelalo te naše zaklade iz preteklosti po zemljepisnih področjih. Knjiga je opremljena z mnogimi fotografijami in zemljevidi. Med njimi je tudi najstarejši zemljevid naših krajev iz 3. stol. — „Tabula Peutingeriana“.

CANKARJEVO GLEDALIŠČE

Za pisateljevo stoletnico je Slovenski gledališki muzej pripravil posebno Cankarjevo razstavo — gledališki muzej. Na zunaj ima svojevrstno arhitektonsko podobo, ki sega pet metrov visoko. Obdaja ga šest kioskov in v notranjosti ustvari nov prostor. Tu je dovolj prostora za slikovno gradivo in filmske kratke predstave. To „Cankarjevo gledališče“ bo gostovalo v mnogih krajih Slovenije in glavnih mestih Jugoslavije.

„CERKVENI GLASBENIK“

Po Veliki noči je ponovno izšel ta znani list za cerkveno glasbo. Nadaljuje z letnico 69, kar pomeni, da je eden najstarejših mesečnikov v Sloveniji. Pred vojno ga je urejal nad 30 let naš najboljši glasbenik Stanko Premrl. Po vojni ni mogel izhajati. Potrebe novih gi-

banj in tokov v cerkveni glasbi so ga priklicale spet k življenju. Urejajo ga mladi in priznani cerkvenoglasbeni strokovnjaki. Revija bo nadaljevala dosedanje tradicijo s poučnim delom in spisi ter z novimi skladbami.

DRAŽJA ELEKTRIKA

Republiški izvršni svet je v skladu s sprejeto politiko cen sklenil, da se cene električne energije letos povečajo za 17,5%, v gospodinjstvu pa za 14%. Primanjkljaje slovenskega elektrogospodarstva bodo krili tudi iz republiških virov.

KMEČKE POKOJNINE

Z letošnjim letom so se povečale kmečke starostne pokojnine na 410 dinarjev mesečno. Sredstva za pokojnine prihajajo iz centralnega pokojninskega zavoda, v katerega plačujejo kmetje svoje prispevke.

MANJ KMETOV

Pred vojno je bilo v Sloveniji 59% kmečkega prebivalstva. Danes ga je le še 17%. V zadnjih letih se delež kmečkega življa zmanjšuje za 2,6% letno. V Sloveniji je sedaj 180 tisoč kmečkih gospodarstev. Polovico gospodarstev je „čistih“, polovico pa je delavsko-kmečkih.

Vipava, središče gornje Vipavske doline, sedež vinarstva.

od tu in tam

drobtinice

Bili smo narod kmetov, smo narod delavcev, bomo narod šefov.

Današnji bogataši imajo srečo, da je bila nacionalizacija že takrat, ko so bili oni še reveži.

Nekateri že dolgo uporabljajo varnostne pasove — pri koritu.

Nekateri so visoko, pa ne vidijo dije od lastnega žepa.

Slovenija je dežela cvetja. Zdaj cvetijo ceste.

Zakon težnosti ne drži več. Pri nas marsikateri vodilni pade navzgor.

Ob sedanjih cenah avtomobilov je nov prometni režim v Ljubljani nepotreben, saj bomo tako kmalu vsi pešci.

Govoril je v imenu vseh, delal pa je v svojem imenu.

Referat prebral je atraktivno, v njem omenil vile, kramp in plug, zleknil se potem rekreativno, da bi mu prišel na misel - drug.

Tudi gospodje so si začeli biti tovariši — med sabo.

Tiste, ki kar naprej sanjajo o boljšem jutri, bi morali zbuditi in jim povedati, da se je dan že začel.

Zdaj uvažamo že tudi kamen. Najbrž je lani tako slabo obrodil kot krompir in čebula.

Imel je TOZD direktorja, lepo ga je redil. Mu kupil je mercedesa, da bi še boljši bil.

Ko je odtujil tuj denar, je to slabo prikri, novica šla je kot vihar, ni več direktor bil.

TOZD brž odpošlje v časopis razpis za drugega. V arhiv gre pa čitljiv dopis o zmotah prejšnjega.

Ima spet TOZD direktorja, ga prav lepo redi. Spet kupi mu mercedesa... Se zgodba ponovi?

MARIJINE SESTRE

Letos so praznovala petdesetletnico svoje ustanovitve. To je skupnost žen s človeškim in krščanskim poklicem, postavljena v naš čas. Močan socialni čut je v njih. Negujejo bolnike po domovih, bolnišnicah, v zavodih za slepe. Ponekod poučujejo verouk,

vodijo cerkveno petje, skrbijo za lepoto božje hiše, izdelujejo mašna oblačila, v župniji obiskujejo bolnike in skrbé za gospodinjstvo. V družbi teh sester je včlanjenih 260 redovnic. Njihovo geslo pove bistvo: „Naš dom je tam, kjer križ stoji, kjer v bratih, sestrah Bog trpi.“

dil se je l. 1930 v Gabrju pri Ljubljani. V duhovnika je bil posvečen l. 1955 v Torontu. Nato je študiral v Rimu sv. pismo in pozneje poučeval. Kanadski duhovniki ga dobro poznajo po številnih duhovnih vajah, ki jih je imel zanje. Odlikujejo ga izredne duhovniške sposobnosti in kot takega so si ga

(Dalje na 13. strani)

NOV SLOVENSKI ŠKOF

Dr. Lojze Ambrožič, profesor sv. pisma, je postal pomožni škof torontskega nadškofa Pockoka. Ro-

Branik, kraj med Krasom in vipavskimi griči, z gradom iz 16. stol.

Lokve, letovišče na visoki kraški planoti Trnovskega gozda.

razpeti čez nebo

Skupina študentov ljubljanske univerze se je v letošnjem postu za nekaj dni umaknila v samoto. Iztrgali so se iz hrupa vsakdanjega življenja in se posvetili molitvi, premišljevanju in skupnemu obhajanju evharistije.

Kako potrebno je to in kako primerno, vedo tisti, ki so to že izkusili: soočiti se z vero, z vprašanji, ki nas tarejo, globlje vpogledati v svoj jaz, odkriti človečnost v sebi, se ovedeti privajenega, soočiti se z resnico dni, ki jih živimo, natančneje zaznati tiste sirenske gla-

sove božjega pod skorjo vsakdanjega, enoličnega in rahlo božajočega s sapico uobičajene, lahke vernosti, nedeljske, površne, vsakdanje... Osupneš ob vprašanih, ki vro iz mladih kot voda izza skalnate rebri.

Ni tako preprosto mladim, ukaželnim, idealnim, kritičnim, zrevoltiranim pripraviti presenečenja, ki jim odkrijejo nova obzorja duhovnega življenja. Janez Oberstar, kaplan iz Novega mesta, se je že večkrat lotil tega tveganega poslanja. Povedel jih je v resno razmišljanje o človeku naših dni, o veri, ki osvobaja; pripravil evharistično srečanje in pel iz svojega čistega grla ob spremljavi kitare, po večerih pa pripravil zvrhano mero vedrega smeha in zabave.

ZGOVORNI KLICI

Srečanja dosežajo enkratnost pri delu v majhnih skupinah; v njih se vrstijo mnenja, osebni pogledi na Cerkev, vero, življenje, družbo. Vrsté se osebna razmišljanja, drzne izpovedi.

● O veri? O Bogu? Kdaj že sem premišljevala o tem? Morda pri birmi, pri prvem obhajilu? Takrat prav gotovo ne. Morala sem s starši v cerkev. Nekaj bežnega navdušenja ob tistem slovesnem, nagnetenem cerkvenem prostoru. Kaj več mi ni ostalo v spominu.

Potem pa je vse počasi šlo v pozabo.

● Jaz sem pa v gimnaziji vse opustil. Kaj bi se onegavil s temi stvarmi, sem si dejal. Vrgel sem se v val istih misli, istih množic, istih ciljev, ujel sem se v krogelni izsek materialnega življenja.

● Jaz sem se pa bala razmišljati o veri, o Bogu o vseh teh rečeh, predvsem konca sem se bala. Pozneje mi je prišla v roke knjiga Kako si pridobiš prijatelja. Prelomnica. Pot k smislu in k neki svetli sreči: pomagati sočloveku, biti pošten, nikogar obsojati, nikomur delati krivice.

● Šele kot študenta me je v nekem trenutku zasegla misel, da je nekaj, kar presega to zbegano življenje, ta naš zadihani utrip življenja, to človeško onegavljanje; o, je, je tisti, ki mu vsakdanje pravimo Bog, mora biti...

Utrinjale so se misli, vrstile izpovedi, na mestih je skupino zajel mir, molk, v katerem je posameznik posegel v svoje vsakdanje dogodivščine ljubezenske avanturice, razočaranja, prijetna doživetja, v dvome in obupe, svojo malovernost, zadihano hlastanje po nečem, čemur sam pravega imena ne veš. Bežni trenutki razmišljanja o sebi, človeku, svobodi, župnikih, maši, pridigah, pa družbi, celodnevni šoli...

recepti za življenje

Kakor želiš, da imajo drugi dobro mnenje o tebi, tako imej tudi ti dobro mnenje o drugih!

Kakor želiš, da drugi o tebi dobro govorijo, tako govori tudi ti dobro o drugih! Če pa ne moreš dobro, tudi slabo nikar!

Kakor želiš, da znajo drugi opravičiti tvoje napake, tako opravičuj tudi ti tuje napake!

Kakor želiš, da so drugi do tebe pozorni in dobri, tako bodi tudi ti do njih dober!

SEDEM NASVETOV ZA USPEH PRI DELU:

1. Delajmo samo to, kar delamo! (Kdor hoče napraviti več stvari hkrati, ne bo napravil nobene. Zaman raztresa svoje energije.)

2. Ne zidajmo gradov v oblake! (Praktičen in resen človek ne sanjari in ne besediči, ampak dela.)

3. Ne delajmo preveč! (Ne smemo se danes toliko utruditi, da bi bili jutri nesposobni za delo. Človek ne more biti vedno napet.)

4. Delajmo modro! (V poenostavljenem sistemu je skrita umetnost vseh velikih ustvarjalcev.)

5. Delajmo v veselem razpoloženju! (Privoščimo si užitke, ki prinašajo mir, veselost in zdravje!)

6. Varujmo se odlašanja! (Odlasati se pravi odpirati vrata neuspehom. Ne jutri, marveč danes!)

7. Ne merimo previsoko! (Nekateri ljudje hočejo vedno to, česar ne zmorejo. Delajo to, čemur niso dorasli.)

POSEGI V ŽIVO

Svoboda? Kaj bi o tem razmišljal. Kaj neki je svoboda? Da delam, kar hočem in kadar se mi zahoče? Anarhija še ni svoboda. Svobodo si moraš priboriti sam, nihče ti je ne bo poklonil.

Celodnevna šola? Nepredvideni izbruhi, drzno paberkovanje. Ali oblikuje svobodno osebnost? Da ni to razkošje za starše? Ali ne spodkopava njihove edinstvene vloge? Ali jih ne naredi nepomembne in

prikrajšane za srečo, ki jo starejšemu nudijo otroci?

Človeka vse preveč ocenjujemo po njegovih pritikah: ta je inženir, oni je dolgočas, ta spet budist, ateist, katoličan, ta ima avto, oni ima veliko, elegantno hišo, lep vi-

PET ZLATIH MINUT NA DAN

se je glasil naslov reklame v časopisu. „Kdor si hoče ohraniti lepoto, naj noben dan ne pozabi posvetiti pet minut pred spanjem negi svojega obraza! To so zlate minute, saj nam za trajno ohranijo lepoto in privlačnost.“

Ali teh pet minut nege obraza res ohrani trajno lepoto, je dvomljivo. Pet minut na dan posvetiti negi duše nas pa za našo notranjo lepoto gotovo ne bo opeharilo.

OČE SVOJI HČERI

Želim ti moža, ki se zna odpovedati, ki ne misli, da je sreča v uživanju. Uživači niso srečni.

Želim ti moža, ki ima svoje mnenje, ki pa ni „vseveden“: takega, ki prostodušno prizna, da česa ne ve.

Želim ti moža, ki ni „nezmojljiv“: takega, ki si upa priznati, da je kdaj v čem pogrešil.

Želim ti moža, ki ni „računar“: kdor pri vsaki stvari računava, ne zna nobene reči pri srčno podariti.

Želim ti loža, ki ni „raču-

peten, ki ga boš pa vendar mogla tolažiti: srečna zakonca, ki se znata drug drugemu spovedovati!

Želim ti moža, ki išče zares tebe in se zna s teboj o vsem pogovoriti.

Navada je lahka, odvada težka.

Komur Bog dá moč, temu dá tudi pomoč.

Prehitra ženitev je dolga grenitev.

Človek obrača, Bog obrne.

Nikdar ni noč tako dolga, da bi ne prišel dan za njo.

kend, na pravem mestu, dopust na morju, v Španiji, v Švici, na popotovanju v Rusijo, Afriko, Ameriko... In vendar bi ga morali ceniti po čem drugem: dober je, pošten, poln razumevanja, rad odpušča, priskoči na pomoč, strpen je, ljubezljiv, dobron. Bolj kot na to zaskočimo človeka z vsemi mogočimi moralnimi pljunki: slab je, nimaš kaj pričakovati od njega, vsiljiv je, računar, hinavski, požrešen, skupuški, pijanski, ničvreden...

Cerkev? Tudi ta si je morala privzeti družbeno priznano obliko, nekaj birokratskega nadiha je v njej, zastopniki Cerkve so včasih spolitizirani in zato tako malo življenjski. Tudi tisti čudeži v Lurdu, mar ni to za nekatere le trgovina? Izletniška točka, kjer se vnovči pobožnost in molitev in bolezen...?

Toliko je vprašanj, toliko mnenj, toliko dejstev iz družbenega in zasebnega življenja, ki privo na dan v tistih majhnih skupnostih, kakor bi padala jabolka z drevesa, da se potem počuti drevo olajšano, prožno, osvobojeno.

Predvsem pa vprašanje številka ena: kako najti pot do tistih, ki niso verni, vsaj v takem smislu, kot smo verni kristjani, kako skupaj

graditi boljši svet in boljšega človeka? Da si popolnejši, ali te za to opredeljujejo listi iz krstnih knjig ali pa življenje? Opredelčkani smo ljudje, nasilno podaljšujemo stari svet, pa bi se vendarle morali skupno boriti za boljši svet in pri tem ne gledati na to, kam spadaš

po zunanjih opredelitvah, po obiskovanju različnih sestankov, sej, simpozijev, kongresov, srečanj, shodov — temveč po tem, kolikor življenje in delo izpričuje poštenost, požrtvovalnost, doslednost, smisel za napredek, prihodnost.

iz

iz cankarjevega sveta

MATI

Mati se nikoli ni dala slikati. Ko je ležala na mrtvaškem odru sem se spomnil, da jo bodo zakopali, nasuli na rakev težko in visoko gomilo in da nikoli več ne bomo videli njenega obraza...

Poiskal sem papir in svinčnik, da bi risal njen obraz, kakor je bil tih in miren v smrti... Ob poslednjem vzdihu se je bila nasmehnila in tisti smehlaj je ostal na ustnicah...

V smehlaju materinem je bilo kakor sladek počitek po dolgi, dol-

gi poti, kakor bogato plačilo za ves strašni, do zadnjega hipa nepripoznani in nepoplačani trud, kakor tisočkratno povračilo za neizmerno trpljenje. Vsa blagost in čistost, neoskrunjena od grenkih dni, od prečutih noči, od skrbi in bridkosti, se je razodevala na mrtvih ustnicah.

Videl sem malo v nemirni, dremotni svetlobi sveče. Papir je bil slab, čisto gladek, svinčnik pa je bil pretrd. Vendar se mi zdi še zdaj, da podoba ni bila čisto pogrešena ter da je odseval z nje žarek tiste lepote, plemenitosti in

odpustite tistim, ki so me ubili!

Ko sem začel pisati to oporo, se mi je zdelo, da jo piše nekdo drugi.

Ta trenutek so v nevarnosti

vsi prebivalci naše dežele. Ker sem eden od njih, se vidim ugrabljenega in ustreljenega na poti v svojo vas Nabha. Če se mi ta slutnja uresniči, zapuščam nekaj besed svoji družini, sovaščanom in svoji deželi.

Materi in sestram pravim: Ne žalostite se, še več, ne jokajte, in prizanesite mi s prevetkim tarnanjem! Ta odhod, pa naj bo še tako dolg, ne bo za zmeraj: zopet se bomo srečali, usmiljeni Bog nas bo spet združil. Ja, prav gotovo!

Eno vas posebej prosim: Iz vsega srca odpustite ljudem, ki so me ubili! Prosite z menoj, da bi moja kri, čeprav kri greš-

nika, prinesla odkupnino za libanonski greh. Prelijem naj jo za vse padle žrtve na obeh straneh in vseh veroizpovedi, darujem naj jo kot ceno za mir, ljubezen in spravo med vsemi, ki so izginili. Moja smrt naj prinese ljubezen!

Bog naj vas potolaži, poskrbi za vas in vam v življenju pomaga! Ne bojte se: ne bom povsem zapustil tega sveta!

Kar me spravlja v slabo voljo, je to, da vam gre na jok. Molite rajši, molite in ljubite sovražnike!

Dan mojega pogreba naj bo dan posvečenja, ne dan pogreba ali žalovanja!

Pogrebno mašo naj opravi

otročke, verne zaupljivosti, ki sem jo gledal pred seboj bolj z ljubeznijo svojega srca nego s svojimi razbolelimi očmi. Iz težkih senc, iz opojnega vzduha in izpod črnega, sajastega dima sveč se je svetil bel, smehljajoč se obraz, kakor upanje in vera iz bridkosti...

Ne vem, kam sem ga bil spravlil in kje je zdaj tisti papir. V mojem srcu je materina podoba — lepota in blagost, kakor je nikoli in nikjer nisem videl in ki jo bodo živo ugledale šele moje umirajoče oči... (Njena podoba)

Počasi in tiho so se odprle duri. Na pragu je stala mati.

Kakor ob belem dnevu smo razločili njen obraz. Ves bel in tenak je bil, oči pa so bile objokane in so gledale plaho; tako gleda grešnik na svoje trdosrčne sodnike.

Mati se nas je bala...

„Ali ste dolgo čakali?“ je rekla s tihim, prosečim glasom. „Nisem mogla prej... niso dali...“

K životu je tiščala hleb kruha; že od daleč smo videli, da je skorjalepo rumena...

O, mati, zdaj vem: tvoje telo smo uživali in tvojo kri smo pili! Zato si šla tako zgodaj od nas! Zato ni veselja v naših srcih, ne sreče v našem nehanju!...

(Sveto obhajilo)

Poleti je bilo, ko sem se vrnil domov; prinesel sem s seboj skladovnico nemških knjig. Trinajst let, mislim, mi je bilo takrat. Prvo noč sem zaspal ves truden, pa sem se opolnoči vzdramil, ker mi je bila zasvetila luč na trepalnice. Mati je sedela za mizo, moje knjige je imela pred seboj...

Počasi je zaprla knjigo, položila jo je k drugim, nato je stopila k meni...

Sedla je k vzglavju, da so bila njena lica čisto bizu njihovih.

„Ali veš, kaj si sinoči zamudil?“

„Ne vem!“

„Gledala sem in čakala, nazadnje pa si zaspal. Nič nisi molil sinoči, še pokrižal se nisi... Truden si bil, ali ne tako truden, da bi ti roka ne segla do čela... Glej, zdaj vem... ko sem se dotaknila tiste knjige, sem občutila... Zdaj

Ivan Cankar (1915)

vem, odkod tvoje modre besede in tvoj starobni smeh. Tuja učenost ti je segla v srce, napravila te je mlačnega in lenega...“

Mati je tiho vstala, sklonila se je do moje glave in me je pokrižala na čelo, na ustne in na prsi. Skoz presledek narahlo zatisnjenih trepalnic sem natanko videl njen obraz; in tudi sem videl, da so bile njene oči solzne in da so se ji ustne tresle.

„Na Boga ne pozabi! Na Boga ne pozabi nikar!“

Pokrižala me je vdručič.

„Pri Bogu ostani!“

Nisem se ganil in nisem odprl oči, zaspal pa nisem dolgo. Lepe pa žalostne so bile moje misli:

„O mati, tvoja duša je brez madeža, kakor sonce na poletnem soncu! O, mati, otrok svojih otrok, da bi nikoli ne spoznala te sovražne tuje učenosti! O, mati, v učenosti ni ljubezni — ti pa si ljubezen sama, že tvoj smehljaj je paradiž, vesel in sončen, brez črnega spoznanja. V toplem domačem hramu si ostala, mi pa smo prezgodaj odpahnilli duri v tujino in mraz!“

(Tuja učenost)

oče Boutros sam (brez drugih duhovnikov) in brez uradne osmrtnice! Zelo dobro bi se počutil v krsti, ki bi mi jo stesal Abu-Khalil iz kakšnega starega zaboja. Ne maram nikakršne sedmine. Ljudje naj mi oprostijo...

Ko to pišem, mislim na vse, nikogar nisem pozabil. Mislim na kolege, na prijatelje. Ker jih imam rad, bi želel najti besede upanja. Mislim, da sem našel nekaj pravega: Molijo naj zame, Boga naj se boje in naj ga ljubijo!

Kar zadeva gmotne reči, imam nekaj dolgov. Moram jih plačati tako ali drugače: da prodam nekaj zemlje ali pa s krvjo. Važno je, da jih plačam.

Odpuščenja prosim vse, kajti grešnik sem pred vsemi.

Pogum!

Jaz, grešnik v Kristusu Jezusu Odrešeniku.

Ghasibé Kayrouz

To je vsebina pisma, ki ga je tik pred smrtjo napisal v slovo svoji družini mladi libanonski bogoslovec Kayrouz. Ko se je za zadnji božič vračal domov, je bila dežela v ognju nasilja in smrti. Zavedal se je, da ni nihče več varen. Zato se je hotel v tej oporoki posloviti od vseh svojih. Pismo je prinesel v Rim visok vatikanski zastopnik.

Hinko Smrekar: Ivan Cankar z belo krizantemo v gumbnici.

DOMOVINA

O, domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema ro-

kama in je rekel: „Tod bodo živali veseli ljudje!“

Skopo je odmeril lepoto, ko jo je trosil po zemlji od vzhoda do zahoda... Nazadnje mu je ostalo polno prgišče lepote; razsul jo je na vse štiri strani, od štajarskih goric do strme tržaške obale ter od Triglava do Gornjancev, in je rekel: „Veseli ljudje bodo živali tod; pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje!“

Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pognala kal in je rodila — vzrasla so nebesa pod Triglavom. Oko, ki jih ugleda, obstrmi pred tem čudom božjim, srce vztrepeče od same sladkosti: zakaj goré in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiž za domovino veselemu rodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi.

Vse, kakor je rekel, se je zgodilo; bogatejši so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravi za vsakdanjo rabo — ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkanje, in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj.

(Kurent)

— — —

Gruda molči, ta naša gruda, ki je prepevala kakor nobena nikjer in nikoli!

Vse je bilo v nji, kar je v nas dobrega in lepega, vse, česar se v dnu srca sramujemo in veselimo; bila je tista brezmejna, čista, materinska ljubezen, ki je pravo znamenje slovenske duše in slovenske zemlje.

Ob lepem nedeljskem jutru, kadar so od holmov in hribov zapeli zvonovi, nam je bil korak lahek in prožen, lica so bila sveža, oči so gledale jasno in veselo, na ustnicah je bil smehljaj. In vsakemu je bilo takrat srce očiščeno, od jutranje rose oprano, kakor da smo prihajali od spovedi in obhajila. Ob tej blagoslovljeni uri ni bilo nič zlega, nič temnega v nas; bili smo verni otroci te zemlje, svoje matere, vredni njene lepote; z njo smo prepevali in vriskali, z njo žalovali, govorili smo z njo zvesto in odkritosrčno, kakor govori otrok z materjo.

Praznik, poln pesmi in veselja, je bil na nebu, na planinah, na polju in senožeti, na belih cestah, kolovozih in klancih; in bil je najlepši v naših srcih...

(Nedelja)

sveta si, zemlja, in blagor mu, komur plodiš

Župančič, Duma

Večkrat si mislim: Blagor našim prednikom, pa tudi tistim našim ljudem, ki še žive povezani z zemljo. Plodi jim ne samo žito in grozdje, ampak jim daje tudi usmerjenost v Boga.

Njihovo vsakdanje delo jih vključuje v skrivnostno utripanje narave. Nastajanje in izginjanje, porajanje in minevanje jim je vedno prisotno. Življenje nenehno valovi pred njimi-

vimi očmi. Bog Stvarnik, Bog Darovalec življenja, Bog Gospodar in Bog Sodnik jim ni daleč nad oblaki, ne v knjigah, ampak je prisoten povsod okoli njih...

Ljudje pa, ki so odtrgani od skrivnostnega snovanja narave, so dostikrat prikrajšani za vse to. Življenje se jim ne zdi kot hitri prehod pomladi v poletje ali jesen, ampak jim je vedno enako, vedno so na vrhu. Življenje jim je dolgo, dolgo, tako dolgo, tako rekoč neminljivo. Nič ne mislijo nazaj, nič naprej. Ne čudijo se, kako so se naenkrat znašli v svoji pomladi, ne vprašujejo se, kaj pride za jesenjo. Ne pričakuje-

jo ničesar novega; nikjer niso doma, nikjer ukoreninjeni...

Takih „izkoreninjenec“ je vedno več. Ko človek gleda, kako se ljudje zgrinjajo z dežele v mesta, se ustraši: bomo mar vsi prenehali srkati iz zemlje žlahtne sokove svojega življenja in svoje vere?

Ta bojazen je odveč. Človek se ne more odtrgati od svoje matere — zemlje. Kar pogledite, kako ob sobotah in nedeljah vse hiti iz mest v gozdove in na polja in v hribe in k rekam. Vsak si želi prijetnega vonja prsti in življenja v naravi...

Kaj vse počenja ta mestna gospoda po deželi! Lovijo ribe

— — —
Visoko v samoti stoji Mavsarjev hrib. Le zdaleč mi je še v spominu, troje pajčolanov je pred njim. Najrazločnejše ga vidim takega, o kakršnem smo se pogovarjali otroci.

Sila razsežen, bogat kmečki dom; nizka, zelo dolga, svetlo pobeljena in s slamo krita hiša, skednji in kašče, hlevi in kozolci, sušilnica za sadje, pisan čebelnjak; in vrtovi, vseprostrani, z brega v dolino, iz doline v breg, kolikor daleč je segel pogled; jabolka, bela, rumena, rdeča in pisana, gladka in kosmata... človek ni vedel, kam bi pogledal, kje bi ugriznil. Čebele so šumele v ajdi. Na nebu so prepevaje viseli škrijanci, sonce je sijalo; nasmejani in razjokali bi se človek, da bi sam ne vedel zakaj...

BOG

Šel je na hlev in je legel v seno. Ležal je, dolgo ni zaspal, pogovarjal se je z Bogom...

„Kar si rekel, to zdaj izpolni! Pravico si dal ljudem, pa so jo skrili; ni je pri biričih, ne pri sodnikih, ne pri cesarju; biriči so me pehali med hudodelce, sodniki so me zasmehovali, za cesarja so me

ogoljufali! Pri tebi je pravica, ti si jo poslal, ti potrdil, ti skrbi zanjo, da se izpolni tvoja zapoved! K tebi samemu se zatekam, jaz, hlapec Jernej, sam na svetu, ob belem dnevu okraden, pravice oropan! Tvoja postava je v mojem srcu in tvoja obljuba, tvojo besedo sem slišal — daj, da ne mine moje zaupanje! Zdaj iztegni svojo roko, vsemogočni Bog, pravični sodnik!“
(Hlapec Jernej)

— — —
Tiho, slovesno so se odprle duри in ogromna je stala na pragu sodnica Smrt...

In Smrt je izpregovorila.

„Človek, povej, kako si živel, komu živiš!“...

Tedaj je govorila Smrt sama namesto mene in je rekla:

„Žela sem veličastno žetev, na brezmejnih njivah sem jo žela... Zasmilil se ti je ta in oni zlati klas, ki je padel... Nisi pomislil, da to zlato klasje, ki je bilo pokošeno in povezano v snope, ni umrlo, temveč da bo obrodilo tisočkratno življenje! Pomislil nisi, da nikoli še nobena solza ni bila potočena zastonj, da nikoli nobena kaplja krvi še ni bila prelita zastonj; pomislil nisi, da je smrt mati in da teše nebeški tesar mrt-

vaško posteljo in zibel obenem. Vsega tega ti ni bilo mar, mislil si nase, bal si se zase, zato ker si gledal poslednjo sodbo in te je bilo te sodbe strah! Strah te je bilo vprašanja: čemu si živel človek, komu živiš? Povej mi zdaj, ob tej uri, ki je ura sodbe in ura posvečenja: ko pridem k tebi, da pojdeš z menoj na poslednjo pot, — kôga boš klical na pomoč, da ti bo v trpljenju stal ob strani, da bo tvoj besednik pred pravičnim sodnikom?“...

Vzkliknil sem; iz globočine mojega umirajočega srca je planilo:

„Mati!“

Tih in mračen, kakor poprej, je bil plamen njenih oči; na dušo mojo, ki se je krčila v grozi, je tihopal mrzli dih iz njenih ust. In zaklical sem v tej bolečini, v tem predsmrtnem spoznanju:

„Domovina!“

Milejši, jasnejši je bil plamen njenih oči, že se je dramilo v njem usmiljenje in odrešenje. Ali ganil se ni moj gost, moj sodnik, ni mi odgovoril, ni me izpustil.

Takrat se je v grozi in bolesti razklalo moje srce, da je dalo, kar je še imelo:

„Bog!“

(Konec)

in žabe in postavljajo mlinčke ob potočkih, nabirajo gobe in maline in jagode in borovnice in arniko in tavžentrožo... Kar so pred kratkim nabirali le kajžarji, to danes v blestečih se limuzinah prevažajo fini gospodje in še finejše dame se ob ponedeljkih hvalijo, kako so si privoščile „skok v naravo“...

In vsako stanovanje hoče imeti zraven še kos vrta. Če to ni mogoče, pa vsaj balkon z zeleno pobarvanimi zaboji s prstjo in lončki s cvetjem.

Človek je navezan na zemljo, na skrivnostni ritem narave.

Ni čudno. Zemlja je naša mati. Iz nje smo se izvili. Neka

mojstrska roka je zagrabila prgišče njene prsti in ji vdihnila življenje. Milijon milijonkrat se je to ponovilo in milijon milijonkrat nas je in nas bo.

Zemlja pa nas ni samo rodila. Še vedno nas privija k svojim prsim in nas hrani. Vse milijarde ljudi na svetu žive izključno od tiste tanke plasti prsti, črnice, ki pokriva naš planet.

Da, tudi Boga moramo ljubiti prek zemlje. Bog je v nas namešal prsti in duha, da naš duh posveti prst v nas in okoli nas. Nismo angeli, ampak ljudje. Zato Boga ljubimo ne na

angelski, ampak na naš, človeški, prsteni način.

Spremljajmo čudovita dogajanja v materi zemlji in se združujmo z njimi! In ko pride večer našega življenjskega dne, se ne bomo upirali, ampak bomo vdano kot seme legli v to mehko, zorano božjo njivo, ne kot v grob, ampak kot v naročje matere, kjer nam ne bo ne hladno ne vroče. Dokler ne pride novo jutro, dokler nas ta naša skupna mati ne rodi za dan brez večera.

Sveta si, zemlja, in blagor mu, komur plodiš vsakdanji kruh duhovnega življenja!

Miha Žužek

smeh od doma (s stisnjenimi zobmi!)

V GOSTILNI: „ŽELITE KROMPIR S PEČENKO ALI BREZ PEČENKE?“

Ponižno predlagam, naj nekaterim govornikom presadimo še par jezikov in jim omogočimo, da se bolj aktivno vključijo v boj za večjo produktivnost našega delovnega človeka.

KAKO BI SE NAŠ KOLEKTIV REŠIL NESPOSOBNEGA DIREKTORJA, KI GA ŠČITIJO VI-SOKE ZVEZE?

- Razpustite kolektiv!
- Menda ne pričakujete, da bo imel direktor zveze z bazo?
- Ali obstajajo tudi direktorji brez zveze?

OB ČAKANJU NA LEPŠO BODOČNOST BI BILI ZADOVOLJNI ŽE Z LEPŠIMI OBLJUBAMI.

Ponižno predlagam, da uvedemo naziv Zasluznega mojstra za inflacijo besed, devaluacijo dejanj in stabilizacijo položajev. Številnim borcem na tem področju priznajmo beneficirano delovno dobo, ker se reveži uničujejo za boljši jutri našega delavca, ki mirno dela in nima navedenih skrbi.

iz slovenskih listov

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov ki izhajajo doma in in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

NAŠ TEDNIK

RESOLUCIJA KOROŠKIH SLOVENCEV PROTI PREŠTEVANJU

Odborniki in krajevni zastopniki vseh narodnih organizacij koroških Slovencev, zbrani na protestnem zboru dne 21. 3. 1976 v Celovcu, odločno protestirajo proti nameravanemu ugotavljanju manjšine in reševanju odprtih vprašanj na osnovi številčne moči slovenske narodne skupnosti.

Tako nameravano ugotavljanje in zlasti način reševanja člena 7, kakor je predviden v osnutku tako imenovanega zakona o narodnih skupnostih, pomenita poskus revizije državne pogodbe, na katero koroški Slovenci nikdar ne bomo pristali.

Z vso ostrino odklanjamo poskus, da bi mednarodni dokument, ki slovenski in hrvaški narodni skupnosti v Avstriji zagotavlja pravico in zaščito njunega obstoja in nadaljnega razvoja, izdoblji in nadomestili z zakonom o deklarativnih manjšinsko-zaščitnih določb brez zakonite notranje državne in mednarodno-pravne sankcije.

Koroški Slovenci se bomo zato proti tem naklepom odločno branili in se zavzeli za to, da jih preprečimo.

Načela in pravice, ki jih vsebuje člen 7 državne pogodbe, so za nas neodsvojljive in bi njih samovoljna revizija nujno dovedla do še hujše zaostritve političnega vzdušja in stanja v deželi in do nevarne eskalacije nacionalnih emocij. Odgovornost za tak razvoj bi nosili tisti pristojni dejavniki, ki že dvajset let zavlačujejo rešitev člena 7 in surovo prezirajo vse konstruktivne predloge prizadete narodne skupnosti za rešitev njenih življenjskih teženj.

Koroški Slovenci po svojih predstavnikih, zbranih na protestnem zboru, ponovno poudarjamo in izjavljamo svojo pripravljenost, da konstruktivno sodelujemo pri rešitvi naših življenjskih vprašanj. Naša in nobena narodna skupnost pa nikdar ne more pristati na rešitve, ki ne zagotavljajo njenega obstoja ter ne upoštevajo njenega življenjskega prostora in njenega prvotnega bivališča, marveč poskušajo proti določilom državne pogodbe prek ugotavljanja narodni skupnosti bistveno okrniti skupaj z njunim prispevkom v antifašistični koaliciji priborjene in v mednarodnem dokumentu zagotovljene pravice in zožiti njun življenjski in naselitveni prostor na postranske in odrinjene rezervate.

Koroški Slovenci živimo nad 1.500 let na Koroškem in hočemo v svoji domovini živeti kot enakopravni med enakopravnimi!

Naš tednik, Celovec, 25. marca 1976, str. 1.

NOVI LIST

Priloga listu, št. 10
K o r o š k i
S l o v e n c i
S t r a n 10
K o r o š k i
S l o v e n c i
S t r a n 10

HELSINŠKI DUH KOMAJ ŠE BRLI

Toliko proslavljeni „helsinški duh pomirjenja“ zdaj, pol leta po konferenci v Helsinkih, komaj še brli. Najbolj je ošibilo helsinškega duha sovjetsko vmešavanje v Angoli.

Sovjetska zveza je očitno spet prenapela lok. Človek se začudeno sprašuje, kaj jo žene k temu. Verjetno teorija, da je Zahod zabredel v neozdravljivo, usodno in dokončno gospodarsko in politično krizo. Toda pri tem zapada Sovjetska zveza v staro napako vseh režimov, ki se čutijo preveč trdni in močni, da precenjujejo lastne sile.

V bistvu je Sovjetska zveza osamljena. Znašla bi se stisnjena med Zahod in Mao-Ce-tungovo Kitajsko. Če upoštevamo, da predstavlja Sovjetija v bistvu edini še ohranjeni kolonialni imperij, v katerem je nad polovico prebivalstva neruske narodnosti, ki verjetno le čaka na priložnost, da uveljavi svoje protikolonialistične zahteve in namere, bi se znašlo okrog sto milijonov Rusov v spopadu z Zahodom in s Kitajsko: proti sebi dve milijardi človeštva. Zahodna Evropa in Amerika bi imeli velikkansko materialno premoč. Pomisliti je treba samo na motorizacijo, ki je v Sovjetski zvezi še vedno na začetni stopnji. Sovjetska zveza bi ne obvladala razdalj, tudi če bi v začetku spopada dosegla kakšne uspehe v srednji in zahodni Evropi ali v srednji Aziji. Konec bi bil jasen že vnaprej. Atomskega orožja pa si Sovjeti verjetno sploh ne bi upali uporabiti.

Novi list, Trst-Gorica, 18. marca 1976, str. 3.

nova MLADIKA

DOBRODOŠLI, PROFESOR PLJUŠČ!

Ko smo Vas 10. januarja čakali na avstrijski obmejni železniški postaji Marchegg, smo vedeli, da ste Ukrajinec, profesor matematike, in da ste nad dve leti prebili v sovjetskih psihiatričnih mučnicah, ker ste bili pogumno zastavili svoj glas v obrambo človeške svobode in v zaščito svojega naroda, ki mu po zatiranju grozi zdaj še asimilacija.

Vedeli smo tudi, da imate 37 let, a niso bila zapisana na obrazu bledega in tresočega se človeka, ki je omahovaje stopil iz vagona Moskva — Bratislava — Dunaj. Niso mogla biti, ker so v dveh letih opravili na Vas svoje uničevalno delo haloperidol, triptazin in insulin — preparati, s katerimi sovjetsko sodstvo in sovjetska medicina dokazujeta moralno premoč komunizma.

Pričakala Vas je gruča časnikarjev, nekaj dni ste bili še predmet kratke senzacije, nato pa je vse potihnilo. Žrtev nasilja je namreč prišla v naš svobodni svet — iz napačne smeri.

Kako drugače bi bilo, ko bi Vas iz idejne maščevalnosti „zdravili“ za „shizofrenijo“ v kaki desničarski diktaturi! O, potem pa že! Napredni milijoni bi zadrhteli od gneva, vodili bi Vas po solidarnostnih zborovanjih od Rima do Zgonika, razna mednarodna sodišča bi kar razganjala od enosmerne humanosti, občila pa bi še dolgo seznanjala svet z grozotami režima, ki gre nad svobodoljubnega človeka kar s kemijo.

Tako pa nič! Napredni milijoni so naveličano zamahnili z roko, po celinah so pojasnili, da ste nedvomno zares blazni, vse skupaj je spremljal ledeni molk vseh, ki ste jim sovražnik, prav kot onim iz centrale.

Veliko pa nas je z Vami, profesor Leonid Pljušč! Demokrati vsega sveta, ki ne razlikujemo med črnim in rdečim nasiljem, marveč le med nasiljem in svobodo, bi Vam radi na kak način dokazali, da niste osamljeni v svetu svobode, ki so se je mnogi očitno že preobjedli. Predvsem pa bi Vam radi povedali, da ne bomo nikoli pozabili Vaših sotrpinov, ki morajo biti še dalje na „zdravljenju“ v največjem „sanatoriju“ vseh časov. Spominjamo se jih z neskončnim sočustvovanjem in človeško solidarnostjo, polni odpora proti sistemu, ki mu ni dovolj absolutna in neogrožena oblast, ampak se s svojimi policaji v belih haljah z užitek zabava nad počasnim uničevanjem življenjskih centrov človeških bitij.

Dobrodošli na Zahodu, profesor Pljušč! In bodite prizanesljivi do vseh, ki so ob Vašem primeru podlo molčali — kot vedno, kadar trpin nima prave izkaznice!

Mladika, Trst, 1976, šte. 1, str. 5.)

NAŠI SO SE POČUTILI NA O-LIMPIADI TAKO KOT DOMA. TAM TUDI NISO IMELI KROM-PIRJA.

Občan: „Sedaj je pa električna tako draga, da bi mi redukcija toka kar prav prišla.“

S TOLE POMLADJO JE TAKO KOT S CELODNEVNO ŠOLO: URADNO JO ŽE IMAMO.

Janez Micki: „Ta mesec si lahko privoščiva cel kvadratni centimeter stanovanja.“

VELIKA ŽIVINA IMA PONAVALI TUDI VELIK HLEV.

„Veš, da je Slovenija z odhodom umske delovne sile med zdonce izvozila med vsemi našimi republikami največ pameti na tuje?“

„Vem, to se doma kar precej pozna.“

NI VAŽNO, KAKO SE PLAZIŠ, MARVEČ, KAM.

„Veš, da je v Sloveniji že čez 200 tisoč upokojencev?“

„Vem, samo ne vem, kdo potem sploh še dela.“

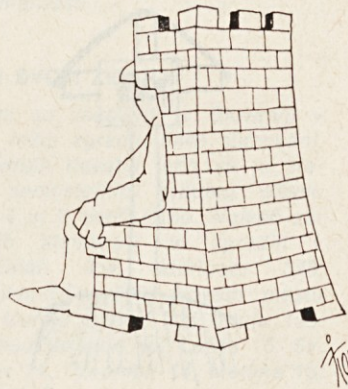
„Upokojenci.“

LASTNA HVALA SE PO FOTELJIH VALJA.

Na trgu.

„Morate imeti pa presneto lepo pokojnino, da zdaj kupujete peteršilj.“

„Kje pa, gospa, ta šopek pe-

teršilja sem kupila možu za rojstni dan.“

TAM, KJER SAMO VODILNI SKUPAJ DRŽIJO, MALO BOLJ GLASNI DELAVCI PO NAJ-KRAJŠI POTI FRČIJO.

Direktor 1. aprila: „Tovariši, danes bom kratek: odstopam z delovnega mesta, za katerega nisem sposoben, in prosim, da mi ustrezno znižate osebni dohodek...“

POT DO PRAVIČNE DELITVE JE POLNA TRNJA IN DIREKTORJEV.

Član komisije za ugotavljanje nepoštenih obogatitve drugemu članu pri ribolovu:

„In zapomni si: male lovimo, velike mečemo nazaj v vodo.“

ALI JE VAŠA SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA ŽE KAJ NAŠLA?

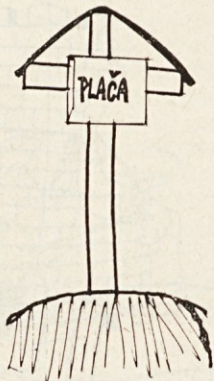
● Našla! Spoznanje, da se ne praskaj, kjer te ne srbil!

ZAKAJ TISTI, KI PLAČUJEJO IZGUBO ŽELEZNICI, RAJŠI PREVAŽAJO SVOJE BLAGO PO CESTI?

● Sedaj bomo plačevali še za ceste, robo pa bomo prevržali z avioni. (Ko bo treba plačevati še za avione, bomo pa robo nosili kot včasih.)

Z DELOM GRADIMO TOVARNE, Z BESEDAMI PA PRIHODNOST TEH TOVARN.

Po Pavlihu

NEOKUSNO PISANJE O PAPEŽU

Še lani, ko je šlo za zadevo Kocbek, se je *Delo*, glasilo slovenske socialistične zveze delovnega ljudstva, nepomirljivo zaganjalo proti nemškemu liberalnim časopisom. Sedaj ga pa nemški liberalizem ne moti več. 28. februarja letos prinaša v svoji prilogi članek z neokusnim naslovom *Cerkveni seksualni nevrotiki*, v katerem se člankar Anton Rupnik podviga poučiti ljubljanske bralce, ki jih seksualna vprašanja lahko vznemirjajo, na kakšno vzdušje da je v Zahodni Nemčiji naletela zadnja papeževa izjava glede spolnosti.

Menda Slovenci ne bi verjeli, če bi ljubljanski dnevnik sam blatil Pavla VI. in stvari, ki v Cerkvi nikakor niso nove. Pisanje je preračunano na to, da bodo bralci blatenju cerkvenih stališč prej verjeli, če jim bo prikazano kot nemško mnenje. Nemčija naj bi bila menda Slovincem z vsem svojim kapitalizmom in liberalizmom vred nekakšen ideal, ki naj bi ga občudovali in bili vanj zagledani kot v deveto čudo. Pač slabo spričevalo za trideset let socialistične graditve v Sloveniji in to prav na straneh ljubljanskega *Dela*.

Kakšen je odnos ljubljanskega lista do Cerkve in s tem neposredno do članov socialistične zveze, ki se v veliki večini priznavajo za verne? Papeža imenuje „tabletkin papež“, kardinala Šeperja „naslednika na položaju nekdanjih inkvizitorjev“ in podobno. Člankar se roga cerkvenim stališčem glede splava, češ da so ob delnem uzakonjenju splava v Nemčiji „gospodje v kutah“ zagnali „vik in krik“. In njih „politični sinovi“ da so šli iskat pravice k „pobožnim“ ustavnim sodnikom v Karlsruhe. Člankar blati nemške škofe, ki da so morali „požegnati“ omenjeno papežovo izjavo in prinaša iztrgane stavke nekaterih pisem bralcev. Skratka, Slovenci naj bi videli, kako so vsi milijoni nemških katoličanov proti papežu, ki da jim brani ljubezen; da so za splav, da se v Rimu baje bojijo govoriti z enako zagnanostjo o socialnih obveznostih...

☞ *Katoliški glas*, Gorica-Trst, 11. marca 1976, str. 1.

VERNA RUSIJA SE PREBUJA

„Na tisoče podtalnih mladinskih verskih skupin bo sovjetsko vlado primoralo, da bo spremenila svoje sovražno stališče nasproti veri.“ Tako trdi Herman Hartfeld, neutrudni in neustrašeni Kristusov pričevalec, ki obiskuje evropska mesta na Zahodu, potem ko se je rešil komunističnih taborišč.

„Doma in tudi v šoli smo na skrivnem vedno govorili o veri. Ko mi je bilo 17 let, sem se začel tudi sam zanjo zanimati in prišel sem do spoznanja verskih resnic ter s tem do nasprotja s profesorji, ki so me vrgli iz šole.

Našel sem si delo in v prostem času, to je ponoči, učil mladino in jo pripravil na sv. krst. Kljub skrajni previdnosti so me v mestu Semupalatinsk zaprli na po enotendenskem mučenju, ker nisem hotel izdati svojih sodelavcev, odsodili na pet let prisilnega dela v Sibiriji. Zaposlili so me na raznih delovnih področjih, največ v gradbeništvu, kar mi ni bilo najhujše. Neznosen je bil le mraz 40 stopinj pod ničlo, ki nas je strašno mučil ponoči, ko pod tanko odejo nismo mogli spati. Včasih so nam iz same objestnosti, za prazen nič, ukazali, da smo polegli po snegu, kjer smo morali negibno ležati ure in ure. Gorje tistemu, ki se je premaknil ali skušal vstati. Krogla v glavo ga je rešila vseh nadaljnjih muk. Ko smo se premikali z enega delovnega področja na drugo in so nekateri bolj izčrpani zaostali, so nadnje nagnali podivjane pse, ki so jih često raztrgali.“

Katoliški glas, Gorica-Trst, 4. marca 1976, str. 1.

iz tujih listov

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

OPOREKOVALCI V JUGOSLAVIJI

Veliki pisatelj in filozof Mihajlo Mihajlov, ki je že štiri mesece zaprt v ječah „dežele socializma s človeškim obrazom“, trpi lakoto v svoji domovini, Jugoslaviji. Pa ni ne ubijal ne kradel v imenu ideala, ki ga brani. Svoje prepričanje je branil samo z besedo in že to ga je stalo tri leta ječe.

Če gledamo seznam del Mihajla Mihajlova zadnjih petih let, se moramo čuditi ne le njegovi delovni sili, raznolikosti obravnavanih vprašanj in širini njegovih pogledov, marveč tudi globini njegovega duhovnega iskanja. To delo obsega več kot štirideset naslovov, člankov, raziskav, razprav, objavljenih v najrazličnejših listih svetovnega tiska, od *New York Timesa* do *Poseve*, in to samo v kratkih štirih letih, v zanj najbolj neugodnem vzdušju sodnega preganjanja!

Začel je kot mnogi predstavniki njegovega rodu s pošteno kritiko nekaterih izkrivljenj socialističnega sistema v njegovih najbolj osnovnih oblikah in je prišel — po težkem boju s samim seboj — do verskega gledanja na svet in do odločnega zanikanja totalitarnih oblik marksizma nasploh. Lahko si predstavljamo, koliko je to stalo človeka tako čistega srca in tako poštenih načel!...

Gotovo, lahko se strinjamo ali pa tudi ne z njegovimi poskusi, da bi krščanstvo in socializem vskladil (tovrstni poskusi tistih pred njim so se doslej izkazali za nekoristne), vendar ni manj gotovo, da plačuje danes Mihajlo Mihajlov pretirano ceno za rezultat svojih žrtev in razumske poštenosti v primeri z raznimi verskimi preračunljivci našega časa, ki znajo vskladiti svoje krščansko prepričanje in politične koristi.

Pred kratkim so mogli francoski gledalci poslušati eno uro na televiziji iz ust salonskega revolucionarja poveličevanje „svobode“ in „človekoljubja“. Jasno, da more nam, novejšim žrtvam totalitarnega sveta, tako sleparjenje povzročiti le občutje studa in prezira. Vendar pa imamo kot sinovi delavcev in kmetov, ki smo s svojimi rokami naredili rusko revolucijo in ki nas je potem državna tiranija duhovno in politično strla, pravico te „osvoboditelj“ človeštva, organizatorje neštevilnih manifestacij v prid teroristov in ubijalcev otrok vprašati, kam izgine njihova vest, njihova človekoljubna vznesenost, njihova morala, kadar gre za obrambo deset in sto tisočev žrtev režima v Rusiji in v sopotniških deželah, na Kitajskem in v jugovzhodni Aziji.

Prej ali slej se bo državni totalitarizem zrušil in takrat bomo pred sodiščem narodov brez usmiljenja obtožili ne le naše sedanje rablje, marveč tudi njihove pomagače na Zahodu in eno najpomembnejših pričevanj, ki ga bomo potrebovali, bo to, ki ga dajeta življenje in usoda tega resničnega sina ljudstva Mihajla Mihajlova.

Vladimir Maksimov

Le Figaro, Pariz, 8. marca 1976.

Mihajlov je večkrat izjavil, da noče usmiljenja, ampak pravičnost. Tudi *Praxis*-profesorji, ki so v stalnem sporu z jugoslovanskim partijskim vodstvom, ne odnehajo z bojem za načela kritičnega, odprtega marksizma in človeškega samoupravnega socializma.

Mednarodno priznani profesor in *Praxis*-filozof Rudi Supek, predsednik jugoslovanskega sociološkega društva, je vsem članom v okrožnici

kaj se je
zgodilo
zadnji
čas
doma?

(Nadaljevanje s strani 3)

duhovniki izbrali za svojega voditelja. Slovenci imamo še pet škofov v Sloveniji in škofa, papeževega nuncijskega za Skandinavijo.

„PRIMORSKA POJE“

Letos je bila že sedma revija primorskih zborov. V marcu in aprilu je nastopilo 80 zborov pred domačim občinstvom in na gostovanjih. Namen revije je zainteresirati čim več ljudi za petje. Letošnji nastopi so pokazali kvaliteto rast in veliko novih skladb. Ponovno pa je izstopalo vprašanje zborovodij, ki so preobremenjeni z delom.

RDEČI PETELIN

V marcu in aprilu je rdeči petelin pustošil po vsej Sloveniji. Najhujši primeri so bili na Krasu in v Slovenski Istri, kjer so pogorela cela pobočja (Slavnik) z borovimi nasadi. Številni, a manjši požari so bili tudi po drugih delih Slovenije, celo Ljubljani ni bilo prizaneseno. Mnogi požari so nastali ob čiščenju polj in njiv, mnogi pa so nastali zaradi neprevidnosti in malomarnosti.

SAMI SVOJI ZIDARJI

Lani so zasebniki v Sloveniji v svoji režiji zgradili 5448 stanovanj. V zadnjih desetih letih se je število samostojnih gradenj gibalo med 4 in 5 tisoč letno. Največ zasebnih stanovanj so zgradili v Domžalah 354, Mariboru 348, Ljubljani-Šiški 308, Novem mestu 268, Murski Soboti 235, Ptuju 190. Na repu lestvice so: Laško 15, Sv. Lenart 14, Črnomelj 14, Metlika 13, Sevnica 7.

SLOVENIJA

Republiški zavod za planiranje je po zbranih podatkih v skrbeh, ker je gospodarski voz sila slabo potegnil. Proizvodnja se umirja, produktivnost pada, izvoz peša, kupna moč prebivalstva pa se realno manjša. Tudi glede jugoslovanskega poprečja zaostaja Slovenija za en do dva odstotka v proizvodnji, izvozu in osebnih dohodkih.

STOLETNO IZROČILO

„Pesem slovenske dežele“ je novoizdana knjiga o naši ljudski pesmi. Dr. Zmaga Kumer je zbrala 537 pesmi, jih znanstveno obdelala in razvrstila v koledarski okvir od zgodnje pomladi do konca zime. Poleg podatkov k vsaki pesmi je nakazana tudi melodija pesmi.

UVOZ PŠENICE

Lanska letina pšenice je bila za 30% manjša kot prejšnje leto. Zato mora letos Jugoslavija uvoziti 500 tisoč ton pšenice. Prav tako so sklenjene pogodbe za uvoz 150 tisoč ton sladkorja, 20 tisoč ton riža in 50 tisoč ton kave.

„ZLATA MAVRICA“

V začetku letošnjega leta je izšla posebna, petdeseta številka verskega otroškega lista „Mavrica“. Na izvirni način odkriva urednik in duhovnik Jože Bertonec otrokom lepote božjega sveta. List je velika opora staršem in katehetom pri vzgoji otrok. Otroci radi pošiljajo svoje prispevke, spise, pesmi, risbe in darove. Vsaka številka ima posebno geslo in je posvečena eni temi, po kateri poskušajo otroci živeti tisti mesec.

*

APAČE — V kulturnem domu v Apačah na Dravskem polju so nastopili tamburaši iz Vitomarcev, Goršincev, Cirkovcev, Ptuja in domači. Vsak ansambel je nastopil s tremi skladbami. Ob koncu pa so nastopili še pihachi iz Bukovcev.

BOHINJSKA BISTRICA — Visokogorsko smučišče v Voglu je dobilo novega konkurenta — Koblo v Bohinjski Bistrici. Na Vogel odhajajo lahko le izurjeni smučarji. Kobra

orisa mračno sliko sedanjega stanja. Najbolj znani jugoslovanski sociologi in filozofi so bili drug za drugim izključeni iz visokošolskega življenja. Supek govori o „največji preganjalni akciji vseučiliških profesorjev, kar jih je bilo odigranih po drugi svetovni vojni v neki socialistični deželi, če odmislimo stanje na Češkoslovaškem in okupacijo Prage“.

Po podatkih zagrebškega profesorja je moralo zaradi posegov partijskih uradov in oblasti že 20 profesorjev in docentov zapustiti svoja profesorska mesta, drugi oporekovaški znanstveniki pa so na seznamu za pregon. Poleg tega poskušajo sedaj tiste, ki so jih izključili iz učiteljske službe, oddaljiti od slehernega drugega znanstvenega delovanja. Sem spada prepoved objavljanja, populn molk o njih v jugoslovanskih družbenih občilih, črtanje njihovih imen in navajanje iz drugih del, odklanjanje dovoljenj za na mednarodna znanstvena zborovanja.

Süddeutsche Zeitung, München, 5. aprila 1976.

Jugoslovanski predsednik Tito je končal svoj tridnevni obisk na Švedskem. V nekem razgovoru je priznal, da je v Jugoslaviji veliko političnih jetnikov. Na vprašanje, ali lahko potrdi izjavo organizacije Amnesty International, da je v Jugoslaviji več političnih pripornikov kot v večini drugih dežel, je kratko odgovoril: „Morda je to res.“

Süddeutsche Zeitung, München, 2. aprila 1976.

Jugoslovanski državni predsednik Tito je skušal pri svojem obisku na Švedskem prikazati mnoge politične obsodbe tako, da bi se zahodna javnost nad tem kar najmanj spotikala: večino političnih jetnikov v Jugoslaviji naj bi sestavljali „privrženci Moskve“.

S tem je lahko prepričal neinformirane. V Jugoslaviji se vrše vedno znova procesi proti tako imenovanim „kominformovcem“, kot omalovažujoče imenujejo aktivne sovjetske prijatelje.

A več je tistih, ki sedijo v zaporu zaradi opozicijskih izjav proti beograjski diktaturi, tako podobni sovjetski. Publicist Mihajlo Mihajlov je le najbolj znan od njih. Včasih bi lahko imel kdo vtis, da napihuje jugoslovansko vodstvo lov na „kominformovce“ zato, da za njim prikrije mnoge procese proti nasprotnikom diktature.

Zagrebški filozof Rudi Supek, ki spada k oporekovaški Praxis-skupini, je pred kratkim izjavil, da kažejo jugoslovanske oblasti več strpnosti do sovjetskega marksizma kot pa do reformatorskega marksizma Praxisa. Milovan Djilas, ki živi v Beogradu kot upokojenec, je imenoval sovjetske prijatelje v Jugoslaviji nepomembne osamljence. Supek in Djilas sta povedala o današnji Jugoslaviji resnico.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 2. aprila 1976.

Jugoslavija je v resni krizi. Očitno živi dežela prek svojih možnosti. Klešče zunanje trgovine z zahodnimi deželami se grozeče odpirajo. 1975 je Jugoslavija uvozila iz dežel z močno valuto trikrat več, kot je tja izvozila. Uvozili so, tako pravijo, blaga v vrednosti za nad 8 milijard dolarjev, od tega 60% iz Zahodne Evrope, a tega kmalu ne bo mogoče več plačevati. Kajti izvoz v zahodnoevropske dežele je znatno nazadoval. Bliža se trenutek, ko bodo nastale težave celó pri plačevanju obresti za posojila.

Zato iščejo Jugoslovani tuje naložbe in so zanje pripravljeni dati vsake vrste poročstva. V nesmiselnem nasprotju s tem je poostretev notranjepolitičnega tečaja nasploh. Partija je vajeti prav očitno bolj napela. Zdi se, da hoče pokazati, da tudi v času prehoda in krize ne more biti nikakršnih „nacionalističnih“ ali „liberalističnih“ poskusov.

Mnogo tega je usmerjenega proti tistim silam v socialističnem taboru, ki hočejo narediti „jugoslovanski poti“ kmalu konec. Ta obramba je razumljiva. Ni pa mogoče razumeti živčne napadalnosti in utesnjujočega ravnanja z zahodnimi dopisniki in diplomati. Spričo iskanja evropske naklonjenosti, pomoči in sodelovanja se zdi to omejevanje zaostalost.

Süddeutsche Zeitung, München, 3./4. aprila 1976.

CERKVE NI MOGOČE UBITI

Krščanska vera in socialistično-komunistični nauk sta si očitno nasprotnika; nezdržljiva, sovražna sistema sta si, če ju gledamo v njihovih temeljih.

To je spoznanje, ki mu nihče ne osporava, ne tu ne tam. Medtem ko so pred nekaj časa nekateri menili, da ugotavljajo še neko ljubimkanje katoliške Cerkve s socializmom, prihajajo danes iz Vatikana druga za drugo izjave proti komunističnemu nauku.

Vendar morajo živeti komunisti in kristjani, „socialisti in reakcionarji“ drug ob drugem; Cerkve ni mogoče odpraviti, kot so to poskušali, pa tudi komunističnih režimov ni mogoče zbrisati s sveta, kot so tudi cerkveni voditelji to včasih upali. Nuja še dolgega življenja drug ob drugem vodi funkcionarje in duhovnike k načrtovanju prihodnosti.

Tu se skriva tudi ozadje zadnjih sporazumov med katoliško Cerkvijo in vladam v Sofiji, Varšavi in Budimpešti. Nadškofa v Wrocławu in Esztergomu je bilo zato možno imenovati, ker se je Cerkev odpovedala boju proti socialistični obliki oblasti. Vendar je pa oddaljenost katoličanov od komunističnega nauka in ravnanja ostala. O tem komunistične partije prav nič ne dvomijo.

Partijski voditelji si morajo po 60 letih sovjetske oblasti v Rusiji in po 30 letih v ostali Vzhodni Evropi priznati, da je v njihovih deželah mnogo manj prepričanih komunistov kot vernih kristjanov. To je zanje po napovedih marksizma-leninizma o izginitvi vere razočaranje. „Opij“ ni izgubil svoje sile nad ljudstvom. To komuniste draži, ko so vendar brezbožnemu nauku tako krepko pomagali z ukrepi proti Cerkvi.

Vselej se je vera, o kateri so mislili, da je uničena, spet kot nepremagljiva sila pojavila. Katoličani, ki prostovoljno prihajajo v Čenstohovo ali Esztergom k svojim škofom, kristjani, ki ob nedeljah prihajajo k svojim župnikom, dokazujejo partijskim voditeljem nemoč mogočnih.

V vzhodnoevropskih deželah vzbuja to pri komunistih bes in jih vodi, kot npr. na Slovaškem, k novemu nagajanju duhovnikom in vernikom: osamljanje, zastraševanje, javno sramotjenje, zapostavljanje, celo fizična sila. V partijskih centralah vlada občutek nemoči.

Ali so ravnali proti vernikom presurovo ali premeško? Ali ima njihov nauk napake? Kar se lahko zdi učiteljem nauka v Pragi ali Moskvi nerešeno vprašanje, to spravlja tiste v praksi v negotovost.

Cerkve so v svojih deželah pogosto edino zatočišče za tiste, ki se hočejo umakniti popolni oblasti režima, kraj, kjer človeka zadnji ostanek svobode ščiti pred sicer povsod navzočim pritiskom sistema. Krščanski in judovski oporekovalci v Sovjetski zvezi, poljski škofje in katoliški razumniki so le javno znani primeri iz širokega skritega toka tistih, ki ne soglašajo s sistemom.

Tukaj bo postavljeno na preizkušnjo vprašanje, kaj bo z nadaljnjim razvojem komunističnega sistema. Tu, v tem duhovnem pomerjenju sil med vero in totalitarnim naukom bo prišlo do važnih odločitev, ne več pri pogajanjih med vatikanskimi prelati in vladnimi funkcionarji.

Vzhodnoevropski partijski šefi vidijo že novo sporno področje. „Latinske“ komuniste v Italiji, Franciji, Španiji in Portugalski sodijo po njihovih deželah glede tega, da priznavajo demokratični večstrankarski sistem in svobodo, tudi po tem, ali spoštujejo vero in Cerkev. Kako more biti komunist Berlinguer pred Italijani verodostojen, če komunist Husak na Češkoslovaškem katoličane preganja?

Krajevni cerkveni voditelji in tisti v Rimu nadaljujejo, se zdi, z ravnanjem, s katerim je začel poljski primas Wyszyński, nadaljeval berlinski škof kardinal Bengsch in se ga sedaj drži tudi novi madžarski primas Le-ka: kolikor mogoče omejiti politični spor, ob soočenju s komunističnim naukom pa barvo čisto jasno pokazati. Morda bodo s tem Cerkve izgubile na politični moči. Bodo pa ostale preizkusni kamen in zavetje svobode.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 18. marca 1976.

ima prednost tudi v tem, da je bližja za 15 km vijugaste ceste do Ljubljane. Ima položna smučišča in tri dolge sedežnice. Izgradnjo novega smučišča je financiralo 22 podjetij.

CELJE — Kombinat „Hmezd“ gradi nov hladilni objekt v Celju. S tem se bodo hladilne naprave zvečale na 7 tisoč ton zmogljivosti. V njej bodo vskladiščene vse vrste živil, mesa in sadja. Naložba velja 25 milijonov dinarjev. Vsa oprema bo domače proizvodnje.

DEKANI — V zadnjem letu je bujno zaživelo kulturno in družbeno življenje v Dekanih pri Kopru. Kot običajno se je tudi tu našlo nekaj navdušenih posameznikov in že s prvimi poskusi navdušilo občinstvo. Pridružili so se jim novi člani in z „Mutastim muzikantom“ osvojili številno občinstvo po istrskih vaseh.

GORJE PRI BLEDU — Šimonovo brezno ali Gorjanska jama je bila slovenskim jamarjem zadnja leta zanimiva vaba. Vsi do sedaj raziskani rovi so dolgi 1238 m in se spuščajo 153 m v globino. Slovenski jamarji so do sedaj raziskali preko 4000 jam. Trideset društev je povezanih v Jamarski zvezi Slovenije.

KANIŽARICA — Belokranjski premogovnik je konec marca zalila talna voda. Človeških žrtev k sreči ni bilo. Nesreča je prinesla hud udarec 300 zaposlenim in njihovim domačim, ker jim je odjedla kruh. Zaposlili se bodo lahko v drugih premogovnikih, a bodo delež od doma. Prizadeto bo tudi slovensko gospodarstvo, ker ne bo več 150 tisoč ton kakovostnega premoga za pogon mnogih obratov.

KOZJANSKO — „Cesta solidarnosti“ je letošnja največja delovna akcija na Kozjanskem. Modernizirali bodo cesto Slivnica—Loka pri Žusmu—Sodna vas. Po tej cesti se vsak dan vozi na delo 400 delavcev in 36 rednih delovnih avtobusov. V akciji bodo sodelovale mladinske delovne brigade, Cestna skupnost Slovenije in Solidarnostni sklad.

KRANJ — V Kranju se je na praznik sv. Jožefa končal letošnji teološki tečaj za Kranj in okolico. Tečaj je ponovitev ljubljanskega tečaja za izobražence. V šestih večerih se je zvrstila vrsta zanimivih predavanj. Večeri so bili izredno dobro obiskani, saj se je skoraj vsak večer zbralo več kot sto petdeset ljudi. Tema tečaja je bila: „Življenje: absurd — smisel“. Prostor so našli v preurejeni podružnični cerkvi, ki je blizu glavne cerkve v Kranju.

LAŠKO — Pivovarna Laško je odprla novo polnilno progo z zmogljivostjo 50.000 polnilskih steklenic in 80 petdesetlitrskih sodov piva na uro. Polnilnica je najmodernejša v Jugoslaviji. Njena prednost je v tem, da pivo od takrat, ko ga skuhamo, do vstekleničenja ne pride v dotik z zrakom, kar pomeni, da je vsaka steklenica pasterezirana.

LENDAVA — V zadnjih letih so pri vrtnanju odkrili velike zaloge tople termalne vode. V Murški Soboti so že preizkusili ogrevanje stanovanjskega bloka s tako vodo, ki ima 63 stopinj. Uspešni poskus je dal pobude, da bi ta način ogrevanja čimbolje izkoristili za ogrevanje stanovanj in rastlinjakov.

LENDAVA — Osnovna dejavnost lendavske „Nafte“ je predelava surove nafte. Lani so predelali 423 tisoč ton. V zadnjem času se pa vse bolj širi kemijska proizvodnja. Lani so proizvedli 48 tisoč ton formalina in 7200 ton lepil. V bodoče bodo proizvodnjo povečali z razširitvijo obratov. Gradijo tudi novo tovarno metanola s kapaciteto 165 tisoč ton letno. Znatna sredstva vlagajo v raziskavo zemeljskega plina.

LJUBLJANA — Podjetje „Sadje-zelenjava“ je v marcu kupilo večje količine krompirja, da je lahko zadovoljilo popraševanje v svojih trgovinah. Cena se suče med 6 in 7 dinarjev za kilogram. Dodaten uvoz krompirja so dobili tudi iz Indije in Egipta.

LJUBLJANA — V središču Ljubljane na Miklošičevi cesti so predali namenu nov Kompasov hotel B-kategorije s 122 ležišči. V njem imajo tudi svoje turistične prostore in prodajalno spominkov.

LJUBLJANA — Delovne organizacije so na sejmju „Tehnika za okolje“ razstavile celo vrsto sistemov in tehnologij, ki bi pripomogle k zaščiti oz. preprečevanju onesnaženja okolja. Skupina slovenskih umetnikov pa je razstavila 45 varjenih plastik iz starega železa in zavrženega materiala. Upodobili so življenje iz narave in življenja.

MARIBOR — V Strossmayerjevi so za Dom elektrogospodarskega šolskega centra adaptirali starejšo kapelo v telovadnico. Nekaj let je kapela služila kot skladišče podjetju „Marles“.

MARIBOR — Na Visoki tehniški šoli v Mariboru, oddelku za strojništvo, so podelili tisočo diplomu. Prvo diplomu na tej šoli so podelili maja 1962. Večina diplomantov se je zaposlila v mariborskem gospodarstvu.

NOVO MESTO — Grmska kmetijska šola slavi letos svoj devetdeseti jubilej obstoja. Dala je 2.500 kmetijskih strokovnjakov nižje in srednje stopnje.

OREHOVA VAS — Kmetje v Orehovi vasi in Slivnici pri Celju dobro gospodarijo. Manjkajočo delovno silo so nadomestili z mehanizacijo. Poleg lastnih delovnih strojev so skupno nabavili večje stroje, ki jih lahko vsi uporabljajo. Tako imajo skupne kombajne, cisterne in silazne stroje.

PTUJ — Organizacija Rdečega križa se poleg pridobivanja krvodajalcev ukvarja z zdravstveno-izobraževalno dejavnostjo. V zadnjem času so organizirali vrsto predavanj o raku in tuberkulozi, prvi pomoči, o krvodajalstvu, razvoju družine v mestu in na vasi, spolnih boleznih, alkoholizmu in drugih perečih problemih.

RAKITNA — V župnijski cerkvi v Rakitni je 21. marca ljubljanski pomožni škof Lenič posvetil nov daritveni oltar. Načrte je izdelal zdaj že pokojni ing. arh. Janez Fürst. Župljani so se na slovesnost pripravili s tridnevno duhovno obnovo.

ROGOZNICA PRI PTUJU — V tem kraju gradijo novo tovarno za furnirsko embalažo. Gradi jo trgovsko in industrijsko podjetje „Les“ iz Ptujja. Naložba velja 58 milijonov dinarjev. V njej bo dobilo zaposlitev 110 delavcev, med njimi 50 invalidov, predvsem iz TGA Kidričeve.

SEČOVLJE — V Sečovljah dograjujejo portoroško turistično letališče. Vzletno stezo bodo podaljšali na 850 m in razširili na 30 m. Obenem gradijo manjši letališki objekt, kontrolni stolp, pristajalno ploščad, skladišče goriva in padalski krog.

SLOVENJ GRADEC — V Turški vasi pri Slovenj Gradcu se pripravljajo na gradnjo turistično-poslovnega letališča, na katerem bodo lahko pristajala letala s 40 potniki.

STRANJE — Na velikonočni ponedeljek je ljubljanski nadškof Pogačnik podelil mašniško posvečenje diakonu Tonetu Gradišku. Novo mašo je imel na belo nedeljo v Stranjah ob edinstvenem župnijskem prazniku.

VELENJE — V Kulturnem centru v Velenju so redne likovne razstave. Ta mesec je posvečen sedaj še živemu 93-letnemu slikarju Maksimu Gaspariju. Slovenski prostor je obogatil s čudovitimi slikami iz prazničnega in vsakdanjega življenja našega človeka. Ob otvoritvi je bil kulturni program, na katerem je sodeloval tudi Slovenski oktet.

VELIKI PODLOG — Izobraževalna skupnost v Krškem je na Velikem Podlogu odprla poseben šolski oddelek za ciganske otroke. Redno ga obiskuje 12 otrok od 9 do 14 let starosti. V bistvu je to dopolnilni pouk po redni šoli.

ne smejte se, če se vam ne zdi!

Janez je Micki v pismu pripisal:
„Oprosti pisavi! Packe v pismu so naredili na pošti.“

„Kako se imenuje po kitajsko čakalnica?“

„Čisto preprosto: TUKI-ČIČI-PA-ČAKI.“

Škot vpraša ženo pred poročnim potovanjem: „Ali poznaš razliko med avtobusom in taksijem?“

„Ne.“

„No, potem bova potovala z avtobusom.“

Lovec pripoveduje: „V enem skoku sem bil na tigrovem hrbtu. Vzel sem nož in mu odrezal rep.“

„Zakaj pa rep, zakaj pa ne glavo?“

„Ker jo je odrezal že nekdo pred menoj.“

Policaj ustavi avtomobilista, ki je peljal skozi rdečo luč.

„Kako se pišete?“

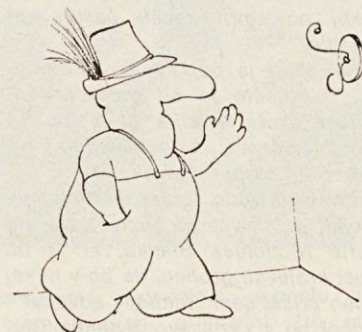
„Varsavarljbodensky.“

„Kako se pa to piše?“

„Z ipsilonom.“

Turistični vodnik je skupini izletnikov na Japonskem pokazal na neki kraj in rekel: „Ta kraj se imenuje Tatakikimamatoto.“

Eden od turistov je vprašal: „Kako se je imenoval pa pred potresom?“

Potnik na vlaku bi rad dobil časopis, na katerem sedi drug potnik. Pa mu vljudno reče: „Oprostite, ali tistile časopis trenutno berete?“

Petrček je dobil prve dolge hlače. Gledal se je v ogledalu, nato se je postavil pred očeta: „Ata ali ti odslej lahko rečem kar Tomož?“

„Torej v London greš? Ali se boste tudi po Tiberi vozili?“

„Kako, po Tiberi? Saj vendar ne gremo v Pariz!“

Buldog se je igral na dvorišču, volčjak je stal na balkonu petega nadstropja.

„Pridi dol, se bova igrala!“ je buldog povabil volčjaka.

„Vrata so zaprta, ne morem.“

„Pa skoči dol!“

„Da bom imel potem tak gobec kot ti!“

V študentsko naselje je prišla ponudba za dobro plačano delo v živalskem vrtu. Tam jim je namreč poginila opica in nekdo naj bi jo zamenjal.

Kmalu se je javil študent, ki se je bil pripravljen preobleči v opico in skakati po kletki.

Nekega dne je paznik pozabil zapreti vrata med njegovo kletko in med tisto, v kateri je bil lev. Lev se je približal opici in vprašal: „S katere fakultete si pa ti?“

„No, si se že privadil boksu?“

„Že. Sedaj znam že jesti z levičo, žvečiti z desno polovico čeljusti in brati z enim očesom.“

„Prinesel sem ti čaj.“

„Pa je res zdravilen?“

„Je. Če ne boš ozdravel, ko ga popiješ, potem sploh nisi bil bolan.“

SERAFINČEK

Hudičev advokat

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Angleški duhovnik monsinjor Blaise Meredith je zaposlen pri obredni kongregaciji v Rimu kot „hudičev advokat“: to čudno ime je uradni naslov človeka, ki mora preiskati napake svetniških kandidatov in skušati prepričati razglasitev teh za svetnike.

Meredith zve, da ima raka in torej le še nekaj mesecev življenja. Kljub temu ga prefekt obredne kongregacije kardinal Evgen Marotta pokliče iz Londona v Rim in ga prosi, da bi kot branilec vere ali „hudičev advokat“ preiskal življenje nekega Giacoma Neroneja,

ki so ga komunistični gverilci zadnje leto vojne umorili v kraju Gemelli dei Monti, na skrajnem jugu Italije. V življenju Neroneja sicer ni bilo vse čisto, a ljudje so ga takoj po smrti začeli častiti kot svetnika.

Meredith je odpotoval v Kalabrijo. V Valente je bil gost tamkajšnjega škofa Avrelija, ki je bil doma v Tridentu, in je bil silno praktičen in dober človek.

Zdravnik Aldo Meyer, priseljenc, ateist, je zvedel od angleškega slikarja Nicholasa Blacka, ki je bil gost krajevne grofice, da bo v nekaj dneh prišel sem „hudičev advokat“: pričel bo z raziskavo življenja Giacoma Neroneja. Ta vest ni zdravniku prav nič razveselila. Še manj je bila pogodu šestinštiridesletni Nini Sanduzzi, ki je imela z Giaconom Neronejem otroka Paola in ki je bila to jutro, tako kot vsak dan, v zdravnikovi hiši kot čistilka.

Aldo Meyer se je spet usedel za mizo in strmel, ne da bi videl, v razdrobljeni kruh in v kavino usedlino v skodelicah. Čez čas je prišla ženska iz hiše in ga gledala pohlevno in s sočutjem v krotkih očeh. Ko je dvignil pogled, ji je dejal na kratko:

„Lahko odneseš, Nina.“

Ona pa se ni zmenila za njegovo naročilo, ampak ga je vprašala:

„Kaj pa je hotel tisti, ki je videti kot kozel?“

„Novice je prinesel,“ je dejal v narečju, da bi se približal ženski. „Novo preiskavo o življenju Giacoma Neroneja so začeli. Iz Rima je prišel neki duhoven, da bi pomagal škofijskemu sodišču. Kmalu bo prišel sem.“

„Ali bo spraševal kot drugi?“

„Še bolj kot drugi, Nina.“

„Tedaj bo dobil isti odgovor: nič!“

Meyer je počasi zmajal z glavo.

„To pot ne, Nina. Zadeva je šla predaleč. Tisk se bo zanimal. Bolje je, da tokrat zvedo resnico.“

Ona ga je pogledala presenečena in začudena.

„Vi to pravite, vi?“

Meyer je priznal svoj poraz s

skomizgom ramen in navedel star ljudski rek:

„Kdo se more bojevati z vetrom? Kdo more zatreti krike z one strani doline? Slišali so jih do Rima in to je rezultat. Povejmo jim, kar hočejo, in končajmo že enkrat! Nemara nas bodo tedaj pustili pri miru.“

„Pa zakaj ga hočejo razglasiti za blaženega?“ Jeza je bila v njenih očeh in v njenem glasu. „V življenju so mu dajali vsakovrstne vzdevke, sedaj ga pa hočejo imenovati blaženega. Saj to nespremeni tega, kar je bil v resnici: dober človek, moj mož.“

„Ni jim mar človeka, Nina,“ je dejal Meyer utrujeno. „Hočejo svetnika iz mavca in z zlatim sisijem okrog glave. Cerkev ga želi, ker bi ji dal nove vajeti za ljudstvo, novo češčenje, novo podjetje za čudeže, da bi ljudstvo pozabilo na kruljenje v želodcu. Ljudstvo pa ga želi, da bi lahko poklekalo in prosilo milosti, namesto da bi si zavihalo rokave in delalo, da bi jih doseglo ali pa se bojevalo zanje. To je linija Cerkve: cukar za kislino vino.“

„Zakaj pa potem hočete, da bi jim jaz pomagala?“

„Če jim povemo resnico, bodo pustili primer ob strani. Giacomo je bil znamenit človek, svetnik pa ni bil nič bolj kot jaz.“

„Tako vi mislite?“

„Kaj pa ti, Nina?“

Odgovor ženske je bil zanj kot udarec v sredo obraza.

„Jaz vem, da je bil svetnik,“ je dejala nežno. „Vem, da je delal čudeže, saj sem jih videla.“

Meyer je otrpnil, nato pa zakričal: „Za božjo voljo, ženska! Tudi ti? Spal je s tabo, pankrta ti je dal, pa se vendar ni nikdar poročil. Kako mi le moreš pripovedovati, da je bil svetnik in da je delal čudeže? Zakaj se nisi pridružila našemu prijatelju z nasprotnega brega in vpila, naj ga razglasijo za blaženega?“

„Ker on ne bi maral,“ je mirno odvrnila Nina Sanduzzi. „Ker je bilo edino, kar me je prosil, naj nikdar ne povem, kar vem o njem.“

Meyer se je čutil poraženega, vendar mu je ostajalo še eno orožje, ki ga je zavihtel z vso ihto.

„Kaj boš odgovorila, Nina, ko bodo pokazali na tvojega otroka in rekli: ‚To je sin svetnika, pa je postal kot ženska za Angleža?‘“

Značilni in spokojni obraz ženske ni kazal znaka osramočenosti, ko je odvrnila:

„Kaj pa rečem, ko kažejo na poti s prstom name in šušljajo: ‚Ta je bila svetnikova ljubica!‘? Nič, prav nič. Ali veste, zakaj, doktor? Zato, ker mi je pred smrtjo Giacomo obljubil: ‚Naj se zgodi, kar hoče, draga, pazil bom nate in na otroka. Lahko me umorijo, ne morejo pa mi prepričati, da vaju ne bi varoval od zdaj pa do večnosti!‘ Jaz sem mu tedaj verjela in mu verjamem tudi še sedaj. Otrok je nespameten, ni pa zgubljen.“

„Se bo pa zgubil prav kmalu,“ ji je surovo odvrnil Meyer. „Pojdi domov, za božjo voljo, in pusti me pri miru!“

Vendar, tudi ko je ona odšla, ni imel miru; in je vedel, da ga ne bo imel vse dotlej, dokler ne pridejo preiskovalci in ne izkopljejo vse resnice na beli dan.

Jutro še ni prodrlo v visoko baročno sobano dvorca, kjer je grofica Anne Louise de Sanctis počivala za rdečimi zastori. Nobena slutnja o kakšnih nevšečnostih ni motila njenega spanja, ki so ji ga prinesle uspavalne tablete.

Mnogo kasneje je vstopila služabnica in odgrnila zavese, da se je razlila sončna luč po obrabljeni

preprogi, obledelem žametu in temni rezljani orehovini. Do postelje sonce ni seglo, kar je bilo pravzaprav obzirnost, saj zjutraj plemkinja res ni bila prijetna za pogled.

Prebujala se je kasneje, bleda, s suhimi usti in zabuhlimi očmi ter slabe volje zavoljo novega dne, ki je bil natančno enak prejšnjemu. Zbudila se je, še malo podremala, se spet zbudila in vzela med brezkrvne ustnice s poveznjenimi ustnimi koti prvo cigareto.

Ko jo je pokadila, je pozvončkljala in prihitela je služabnica in ji s priliznjenim nasmehom prinesla pladenj z zajtrkom. Grofica ni marala biti med zajtrkom sama, zato je služabnica ostala v spalnici, zgibala raztreseno perilo, urejala svežo preobleko in pripravljala kopalnico, medtem ko je njena gospodarica delala zbadljive opazke o služabništvu in njegovih pomanjkljivostih.

Po zajtrku je služabnica odnesla pladenj, grofica pa pokadila še drugo cigareto, preden je začela z jutranjim toaletnim obredom. V dnevu brez pomembnosti je bilo to opravilo važno in izvršila ga je v strogi skritosti.

Cigareto je ugasila v srebrnem pepelniku, vstala s postelje, stopila do vrat in jih zaklenila. Nato je obšla sobo, se pomudila ob vsakem oknu in opazovala teraso in vrt, da se je prepričala, da ni bilo nikogar blizu. Ob neki priliki je neki radoveden vratar gledal proti oknom in bil zato takoj odstavljen.

Gotova navsezadnje, da je nihče ne vidi, je grofica stopila v kopalnico, se slekla in se potopila v veliko marmorno banjo s pozlačenimi pipami in celo vrsto mil, gob in stekleničk z dišavami. Noben užitek se ni mogel primerjati s to prvo samotno potopitvijo v toplo vodo, ki ji je odvzela ostanke zaspanosti, povzročene od drog, in vračala njenemu telesu, ki se je začelo starati, samoprevaram mladosti. Razlikoval se je ta užitek od drugih, ker ga je lahko ponavljala po mili volji in ga je lahko podaljševala, dokler ni bila popolnoma potešena, ni zahteval tovariša in tudi ni vključeval odvisnosti ali predaje, in grofica se mu je predajala s strastjo.

Toda kopanje je bilo le začetek. Treba se je bilo otreti najprej z mehкими in toplimi brisačami, nato z bolj hrapavimi, se nadišaviti in napudrati in si počesati lase, ki še niso osiveli, katerih zlato pa je že zgubljalo blesk.

Po dvajsetih minutah oblačenja in šminkanja je v lahki poletni obleki po zadnji modi odšla po stopnicah navzdol na vrt, kjer je do pasu gol Nicholas Black slikal novo platno.

Ko je zaslišal njene stopinje, se je obrnil in stekel k njej, jo pozdravil z igralskimi kretnjami, ji poljubil roke in jo zavrtel, da bi si ogledal njeno obleko, medtem ko je gostolel kot srečen papagaj:

„Čudovito, draga! Ne morem si razložiti, kako to napravite. Vsak

(Dalje na 34. strani)

slovinci po evropi

anglija

Šmarnice bomo imeli v Londonu, Bedfordu in Rochdale.

V Rochdale bo obenem prirediteljev „Slovenskega dneva“ v nedeljo, 30. maja, v konventu pri sestrah na Manchester Rd. Ob 12. uri je kosilo za oddaljene, ob 1. uri skupna maša, po maši prirediteljev v dvorani in zabava, ki jo bomo zaključili s šmarnicami v cerkvi zvečer.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ. — Vsako nedeljo je Slovenski klub v Linzu kar dobro zaseden. S. 1. aprilom smo dobili še sobo zraven, ki bo namenjena predvsem otrokom. Treba jo bo opremiti s primernim pohištvo. Potem se bodo tudi mladi dobro počutili ob svojih igrah. Ob skupnem prizadevanju nam bo vedno lepše in prijetnejše. Slovenski prostori naj bi nam vsaj malo pomagali, da nam bo življenje na tujem lažje. Hvaležni smo Dušnopastirskemu uradu linške škofije, ki nam je dal prostore v uporabo.

Za Veliko noč^a so bili naši sezonzoni doma pri svojih družinah. Veseli smo, če so lahko pri svojih družinah. Vendar je brez njih naša skupnost nepopolna. Hvala Bogu, da se vsi verni Slovenci res med seboj zelo dobro razumemo!

V maju bomo imeli vsako nedeljo po maši tudi šmarnice s petimi litanijami.

SALZBURŠKA

HALLEIN. — V marcu so imeli ob istem času napovedano bogoslužje tudi pravoslavni bratje. Halleinski dekan je prosil šolske sestre, da so nam v Marienheimu dale na voljo svojo kapelico. Ker nas je bilo res veliko, več kot pravoslavnih sobratov, smo bili malo na tesnem, vendar je pa kapelica nam vsem zelo ugajala in smo se res počutili kot ena družina. V Veliki farni cerkvi se pa malo izgubimo.

Našemu g. Juriju Nežmi je doma v celjski bolnici umrl oče, komaj 54 let star. Pokopan je bil pri Sv. Roku ob Sotli 11. marca. G. Juriju izrekamo iskreno sožalje!

SALZBURG. — Maša v Salzburgu je padla v aprilu prav na Veliko noč. Ker je tedaj večina vernikov bila odsotna, smo se že vna-

prej dogovorili, da maše v aprilu ne bo.

Če bo le kaj kazalo vreme, bomo imeli v maju mašo v Niederalmu in po maši pekli čevapčiče, na kar že sedaj opozarjamo. Izseljenski duhovnik bo še posebej poslal vabila. Če vabil ne bo, je znanje, da je maša kot vedno v Azilu Riedenburg.

TENNECK. — Skupnost v Tennecku, vsaj po udeležbi sodeč, preživlja neko krizo. Misijonar se sprašuje, kje so vzroki. Res je, da nima več tistega elana, kot ga imajo mladi duhovniki, saj se bliža šestdesetim letom. Verniki iz mladih družin, ki so včasih redno prihajali, se ne dajo več videti. Tudi mladi iz Schwarzacha izgleda ne dobijo časa, da bi prišli v skupnost. Bogu bodi potoženo! Je pa nekaj res zvestih duš in tem še posebej iskrena hvala!

V Štrigovi je od srčne kapi zadet umrl 11. februarja g. Ignac Podgorelec. Bil je več let med nami, najprej v Tennecku, nato pa je delal na žagi v Pfarrwerfenu. Redno je prihajal k naši božji službi in bil naročnik „Naše luči“. Hčerkama Anici v Bischofshofnu in Mariji v Hofgasteinu izrekamo sožalje.

SPITTAL ob DRAVI. — Slovenska katoliška misija v Spittalu je v nevarnosti, da bo prenehala delovati. G. Vidic, ki je hodil doslej maševat ob nedeljah, je odpovedal s 1. julijem. Škofijski ordinariat je nameraval s 1. julijem poslati v Spittal g. Stanislava Škrbeta, ki je bil župnik v Pusarnici (Požarnica) in je sedaj na Lipi nad Vrbo.

Na veliko žalost in v skrb prizadetih je pa notranje ministrstvo, ki odloča o stanovanjih, ki jih je gradil Visoki komisariat za begunce, odbilo prošnjo, da bi stanovanja ostalo v dušnopastirske nameštaje. Saj so bile že leta 1960 težave, ko je zanj prosil pokojni g. Miklavčič kot slovenski dušni pastir. Rekli so tedaj, da je stanovanje za eno osebo preveliko. Pa so mu oblastniki potem le dali stanova-

Po krstu Adama Birthwistle v Burnleyu na Angleškem. Mati je Majda, roj. Kirar. Čestitamo!

nje. Čeprav je tedaj bila veliko večja stiska za stanovanja, kot je danes, se je odgovornim v notranjem ministrstvu zdelo, da je to prevelik „luksus“ za Slovence (!) v Spittalu.

Morda je pri vsem skupaj igralo neko vlogo tudi splošno nerazpoloženje do Slovencev v Avstriji. Ministrstvo je pripravljeno dati garsoniero, ki stoji prav nasproti sedanjih prostorov. Toda v tako mali prostor g. Škrbe, ki ima tudi kuharico, gotovo ne more iti.

Nekateri mislijo, češ da je dovolj, da kaplan v Spittalu g. Jurij Buh vsak petek hodi maševat med nas. Ne pomislijo pa, da g. Buh ne bo dolgo v Spittalu; morda še eno leto. A ob nedeljah ni prost, ker upravlja podružnico v dravski nasebini.

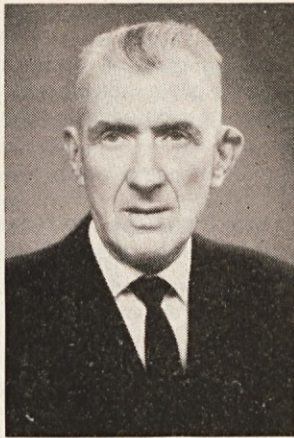
Konec junija bo poteklo 31 let, kar Slovenska katoliška misija v Spittalu obstaja. Morda bo to tudi mesec njene smrti. Ko je narodni delegat za Slovence v Avstriji na občini protestiral proti odvzetju stanovanja, mu je bilo rečeno, češ da slovenskim vernikom niti ni dosti do tega, če je duhovnik pri njih. Duhovnikov je danes tako malo, da ga slovenskim Špittalčanom nobeden ne bo vsiljeval, če ga sami ne bodo želeli in se zanj nekoliko pobrigali. Morajo pa biti seveda dani pogoji, da ga bodo dobili.

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Pri slovenski službi božji v Bruslju je bil 7. marca letos *krščen* mali Janez, sin prvorojenec v družini Lesar-Jovas iz Bruslja, ki se je rodil 19. oktobra lani. Družini čestitamo!

V 72. letu starosti je v Hoptal civil v Charleroi umrl g. Anton Ravnik iz Marchienne-au-Pont, in sicer 17. marca. Velikodušno je v testamentu določil, da se njegovo truplo izroči univerzi v Louvainu. Doma je bil s Primorskega. Naj počiva v miru! Njegovi ženi Jean-

Pokojni Anton Ravnik iz Marchienne-au-Pont, umrl 17. marca t. l. v Charleroi.

ne in ostalim svojcem naše iskreno sožalje!

Za stalno se je vrnila v Slovenijo ga. Neža Kržišnik, roj. Eržen, kjer misli svoja stara leta preživeti pri svojem sinu Jožetu v Trbovljah. V Belgijo je prišla leta 1939, kjer je dolgo vrsto let živela v Mont-sur-Marchienne. Želimo ji zdravja in zadovoljstva!

Vtise s „23. Slovenske prireditve“ prvega maja v župnijski dvorani „Familia“ v Gilly-Haies boste brali v junijski številki „Naše luči“.

francija

NAROČNINA - ZVIŠANA

Zaradi valutne zamenjave smo morali zvišati naročnino na 25 fr. frankov. Kdor je za letos že plačal, naj upošteva nam ne ljubo, toda za vzdrževanje mesečnika neobhodno potrebno povišanje, ko bo plačal prihodnjič. Vsem naročnikom hvala za razumevanje!

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue

de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Na praznik Vnebohoda (27. maja) nas bo obiskal škof Lenič in bo nekaterim naših otrok podelil zakrament sv. birme — potrditev v zvestobi Kristusu in Cerkvi, nekateri drugi pa bodo prvič pristopili h Gospodovi mizi. Naj bi se vsi zbrali ob tem za našo versko in narodno skupnost pomembnem dogodku!

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, Paris 15°, tel. 577-69-93, métro Charles Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

V soboto, 1. maja, bo *majsko srečanje* ob štirih popoldne v dvorani na 26 rue Charles Fourier, Paris 13° (métro Place d'Italie, nato do križišča rue Bobillot in rue Tolbiac).

S p o r e d : Ob štirih pop. skupna maša za nedeljo, ob petih igra „Spavaj, deklica moja!“, nato pa družabna prireditve do polnoči. Pridite, ne bo vam žal, saj so vedno tako prijetne ure, ki jih človek preživi v domači družbi!

V nedeljo, 21. marca, smo v dvorani poleg naše cerkve proslavili *stoletnico rojstva* enega največjih slovenskih pisateljev *Ivana Cankarja*. Proslavo je pripravila gospa Ana Vičič. Osnovni tekst, ki je podal Cankarjevo življenje in povezoval posamezne recitacije, je bral g. Jože Flis. Sicer se nam je pa Cankar sam predstavil z odlomki svojih del: *Moje življenje*, *Tuja učenost* (gospa Ana Vičič), *Na klancu* (Jože Tonkli), *Greh* — mater je zatajil (Allain Furlani), *Martin Kačur* (Jože Tonkli), *Bela kritzantema* (gospa Ana Vičič), *Za narodov blagor* (gdč. Slavica Poglajšek). Slovenska pesem je kar sama od sebe privrela iz naših grl. Takih prireditev si še želimo.

MELUN

K *skupni maši* se bomo zbrali v nedeljo, 9. maja, ob devetih popoldne v poljski cerkvi v Dammarie (81 rue Adrien Chatelain).

LA MACHINE

Skupna slovenska maša bo v

nedeljo, 16. maja, ob devetih dopoldne.

SLOVENSKI DOM V PARIZU

„Vaša odločitev za zgradbo ‚Slovenskega doma‘ v Parizu mi zelo ugaja. Želim Vam obilo uspeha.“ (1.000 F)

„Malo z zamudo Vam pošiljamo prispevek za ‚Slovenski dom‘. Upamo, da bo vseeno dobrodošlo za ta res potrebni namen. Ostalo pa bomo še poslali v najkrajšem času. Želimo Vam veliko uspeha in hvala Vam za Vašo požrtvovalnost in dobro delo.“ (700 F)

„Tukaj prispevamo majhen dar za ‚Slovenski dom‘; upamo Vam poslati še kaj čez nekoliko časa. Želimo Vam veliko uspeha pri organizaciji.“ (500 F)

„Za dom bomo poslali pozneje, ne bomo ne prvi ne zadnji.“

Vsakdo naj se resno vpraša:

Ali čutim, da je to naša skupna zadeva? Sem zanjo že kaj žrtvoval — žrtvovala?

Prispevke za „Slovenski dom“ v Parizu pošiljajte na:

MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE

7, rue Gutenberg
75015 PARIS

C. C. P. (številka poštnega čekovnega računa): PARIS 19.285.04 F.

PAS-DE-CALAIS IN NORD

Mesec majnik ni samo Marijin mesec, ki nas zbira okrog njenih oltarjev k *šmarnični pobožnosti*, ampak tudi mesec prvih obhajil in birm.

Na Vnebohod, 27. maja, bo prišel med nas prevz. škof Stanislav Lenič, da podeli *birmo* štiridesetim otrokom in dvajsetim *prvo sveto obhajilo*. 26. maja, na predvečer tega praznika, bo pa blagoslovil novo dvorano in posvetil novo kapelo Marije Pomagaj. Slovesnost se bo začela ob 19. uri. Vsi rojaki iskreno vabljeni! Vsem številnim in velikim dobrotnikom naj Kraljica Slovencev s svojo priprošnjo pred božjim Sinom bogato poplača!

Ob velikonočnih obnovah so se številni rojaki širom severne Francije lepo pripravili na praznovanje Velike noči, ki je poteklo ob veliki udeležbi pri obredih in obhajilni mizi.

AUMETZ

G. TONE DEJAK — 50-LETNIK

8. maja se bo naš priljubljeni dušni pastir gospod Tone Dejak „srečal z Abrahamom“. Rojen je bil leta 1926 sicer v Ljubljani, je pa po svojem značaju in šegavosti in bistroumnosti pravi Ribničan, kot so njegovi starši.

Po končani vojni je odšel v izseljenstvo, kjer je na slovenski teološki fakulteti v Buenos Airesu dokončal bogoslovne študije in kjer ga je škof Rožman 13. januarja 1952 posvetil v duhovnika. Kot kaplan je deloval na dveh argentinskih župnijah v Buenos Airesu.

V oktobru 1958 se je odzval želji škofa Rožmana in vabilu izseljenjskih duhovnikov v Franciji, pustil stalno mesto, ki ga je imel v Argentini in 10. 10. odšel na pot, da prevzame mesto izseljenjskega duhovnika, ki je vedno duhovni in materialni riziko, ker človek danes nikdar ne vé, kaj bo jutri. 19. novembra istega leta je prišel v Aumetz in tam prevzel Misijo, kjer je pred vojno deloval g. Švelc in kjer so naši ljudje že dolgo čakali in želeli svojega duhovnika. Vkljub navidezni zadržanosti si je hitro pridobil srca vseh in danes deluje v zahodnem delu Moselle, v Meurthe-et-Moselle (Nancy), prihaja v Alzaško in na zahod do Epernayja, pa tudi rad pomaga msgr. Grimsu na njegovem področju.

Vsi smo mu hvaležni za njegovo požrtvovalnost in njegovo skrb. 8. maja mu bomo zapeli ribniško pesem, katere bo gotovo vesel:

„Sem Ribn'čan Urbàn,
po celjem svetu znan,
jast brihtne sem glavjé...
Križem svejt' sem se podal,
vsa mejsta in vasi obšal.“

Vsi mu s hvaležnostjo kličemo: Na mnoga leta, gospod Tone! Naj Bog blagoslavlja Vas in Vaše delo.

In v tej zadnji želji so vključeni vsi rojaki iz Aumetza in njegovega

področja. Tudi njim moramo čestitati, da so tako vztrajno molili in prosili za svojega slovenskega duhovnika, ga pa tudi zaslužili, ker se v najbolj razburkanih časih niso pustili razburkati, ampak so trdno držali skupaj. Tudi danes z veliko požrtvovalnostjo skrbijo za svojega gospoda in mu pomagajo, kjer moramo dati na prvo mesto gospo Požlepovo, ki s pravo materinsko ljubeznijo skrbi za našega gospoda iz Aumetza, in ne na zadnje mesto gospoda Jankoviča iz Tucquegnieuxa, ki je velika opora in pomoč slovenskemu duhovniku in ki tokrat ni odgovoren za gornje vrstice.

Za 1.-majsko romanje k Mariji Pomagaj v Habsterdick bo peljal zopet avtobus in bo pobiral romarje ob isti uri kot druga leta. Cena je 20.00 fF. Prijavite se, odločite se za romanje tudi tisti, ki sicer druga leta niste šli. Razlog je velik: Msgr. Grims praznuje zlatomašni jubilej in bo prišel za to slavje ljubljanski škof dr. Lenič, ki ima še posebej na skrbi izseljence. Slišali boste zveličavno božjo besedo iz njegovih ust, kakor tudi iz ust slavljencev in drugih duhovnikov. Ta dan se bomo s slavljencem zahvaljevali za vse milosti, ki smo jih bili deležni v našem življenju, za milosti, ki smo jih bili deležni tudi po njem, saj je msgr. tudi v vaših krajih nemalo storil za vaše materialno in duhovno dobro in prosili bomo Vsemogočnega, naj ga nam ohranja pri zdravju in moči tudi v bodoče.

Gospa Mimi Lebrun, roj. Kogovšek, je dobila službo kuharice-šefa v kolegiju šolskih sester Notre Dame de la Providence v Thionville. Ni to njena prva služba. Že takoj po dovršitvi kuharskega tečaja je dobila službo v gimnaziji na Aumetzu, ki pa jo je morala zaradi bližajočega se rojstva malega Krištofa opustiti. Slovenci iz Aumetza čestitamo gospe Mimi ob tej zaupni ji odgovorni nalogi. Prepričani smo, da bo kuhinja dobro ‚tekla‘ in da bodo s hrano v kolegiju prav zadovoljni.

1. aprila smo pokopali Jožefo Vončina, ki je umrla zaradi kapi.

Bila je po rodu Čehinja, toda življenje jo je zvezalo s Slovenci. Poročila se je s Slovincem in po prvem vdovstvu zopet s Slovincem. In zopet ovdovela je bila potem vdova 40 let. Dopolnila je 87 let.

Gospa Vončina je bila zgledna žena, delavna, blaga duša. Radi smo jo imeli; njen češki naglas ji je dal v razgovoru posebno barvo, tako da jo je bilo prav prijetno poslušati. Dobro se je počutila v naši družbi kakor tudi doma v svoji sobi. Vedno je našla zaposlitev, če ne drugače pa z branjem. Veliko je brala, posebno zadnje čase, ko ni mogla več šivati in ji je sluh odpovedal.

Gospa Vončina ni manjkala pri mašah; če je le mogla, se jih je udeležila do zadnjega, prav tako tudi romanj. Imela je veliko zaupanje v Marijo in sv. Jožefa. Slovenci jo bomo pogrešali, zlasti pri mašah. Naj nas še dolgo s svojim zgledom spominja, kako mora tudi naše življenje biti življenje iz vere. Naj ji bo Gospod sam, v katerega je zares verovala in iz vere ljubila, bogato plačilo!

NANCY-VANDOEUVRE

V nedejo, 28. marca, so dali *krstiti* Igor Skočir in njegova žena Darinka svojega sinka Boštjana. Krst je izvršil z vslo slovesnostjo g. Dejak iz Aumetza. Bilo je prisotnih tudi več prijateljev in vaščanov. Družina je doma iz Kreda na Primorskem.

Za uvod in potem v zahvalo smo zapeli in je bil francoski župnik nad našim petjem prav prijetno presenečen. Seveda smo potem nadaljevali še pri mizi, kjer smo bili odlično postreženi. Boštjanu želimo zdravja, staršem in botrom pa, da bi ga kar najbolje vzgajali.

WITTENHEIM in okolica

Spominjamo vse Slovence v Wittenheimu in okolici, da bo 3. nedeljo v maju običajna *slovenska maša* v kapelici Notre Dame du Chene; naj si torej to nedeljo rezervirajo in pridejo!

TUCQUEGNIEUX in okolica

Bralci „Naše luči“ iz tukajšnje širše okolice me sprašujejo, zakaj

poročam samo novice iz Tucquegnieux, ko so vendar tudi oni naročniki in se marsikaj novega zгоди tudi drugod. To me je nagnilo, da sem šel pogledat v Laneuveville k Maršičevim, od tam pa še k nekaterim Slovincem v Nancy in okrog.

Ker v Tucquegnieux to pot ni nič posebno novega razen *poroke* našega pridnega in neutrudljivega telovadnega in športnega profesorja Rajmunda Selška, kateremu iskreno čestitam, želeč novemu zakonskemu paru dosti sreče, naj povem, kaj sem doživel v drugih krajih.

Maršičevi v Laneuveville so naju z ženo najprej peljali k maši v francosko cerkev, kjer smo videli nekaj svojevrstnega. Fantje in dekleta iz posebne šole nekoliko manj umsko razviti, vendar zelo lepo vzgojeni, so nam z mimičnim petjem prikazali in opisali življenje svetnice Jeanne d' Arc. Vse to se je dogajalo pred oltarjem namesto kake suhoparne pridige.

Popoldne pa smo šli na krst. Gosp. Dejak je *krstil* malega Skočirjevega Boštjančka, nakar smo odšli k staršem, kjer se je razvila prijetna zabava.

Tudi Zverove smo obiskali. Mali vnučki sta nas razveselili s slovenskimi pesmimi, hudo je pa, ker so še vedno v skrbeh za zdravje mlade snahe. Upajmo, da ji bo toplo pomladansko sonce pripomoglo k hitrejšemu okrevanju.

O Maršičevi družini bi bilo treba ob priliki kaj več napisati, ker so postali nekako središče in vez tamkajšnjih Slovencev, ki želijo imeti vsaj enkrat v mesecu slovensko službo božjo. Trije otroci, Irena, Damijan in Milanček, so pa že mali umetniki v glasbi. Le krepko naprej! J. J.

OB ZLATI MAŠI IN OB 75-LETNICI GOSPODA STANKA IZ MERLEBACHA

Življenjski mejniki slavljenca so naslednji: Rojen je bil 7. maja 1901 v Škofji Loki, gimnazijo dovršil v Škofjih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano (1914—1922), bo-

Msgr. Stanko Grims

goslovje in teološko fakulteto je končal v Ljubljani (1922—1927) in bil posvečen v duhovnika 29. junija 1926 v Ljubljani. Nato je bil najprej prefekt v Zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu (1927—1929), dalje kaplan v Št. Rupertu na Dolenjskem (1929—1935), od februarja 1935 pa izseljenski duhovnik v Merlebachu. Leta 1951 je dobil častni naslov monsignorja.

Naš gospod Stanko iz Merlebacha (že to samo njegovo običajno ime pri ljudeh pové njegovo povezanost z ljudmi), uradno francosko: Monseigneur Grims Stanislas, med sobrati imenovan „rajski deček“, je torej letos februarja praznoval 41. obletnico, ko je prišel kot duhovnik na delo med slovenske izseljence v Merlebach, kjer vztraja še danes. Dne 1. maja bo v Habsterdicku daroval zlato mašo, 7. maja pa praznoval 75-letnico svojega rojstva.

50 let duhovniške službe je velika milost, pa tudi velika odgovornost; še posebna milost in posebna odgovornost pa, če je več kot štiri petine dobe te službe opravljal med izseljenci, ki duhovnika, svojega, domačega duhovnika potrebujejo še v prav posebni meri; ker se mu pa na drugi strani tudi radi izognejo, ker jih že samo s svojo prisotnostjo in s svojim življenjem opozarja, naj ne tonejo v svetu materialnega ugodja in narodne zavednosti.

Stankov rojak pisatelj dr. Ivan Tavčar (tudi Stankova mati se je kot dekle pisala Tavčar) je zapisal,

da je sveča podoba matere: Kakor sveča izgoreva za druge, tako tudi mati daje svoje življenjske sile za druge in se tako izčrpa. Ta prispevka velja tudi za duhovnika, še posebej za izseljenskega duhovnika.

Gospod Stanko je izkusil in izkušal to na lastni koži. Koliko je dobrega napravil, kolikim je pomagal, koliko in koliko težkih potov je napravil za druge: za delo, za stanovanje, za penzije in podobno, o tem je mogoče dobiti trdne podatke iz njegovih letnih dnevnikov, kjer vse skrbno zapisuje, in iz njegovega izseljenskega fotografskega muzeja. Koliko je pa v teh dolgih in dostikrat težavnih letih obrisal skritih solz, kolikim je bodisi na domovih, bodisi po bolnicah, kjer je ali kot stalni obiskovalec ali zadnje čase kot pogosten gost olajšal fizično in zlasti duhovno trpljenje in osamljenost, kolikim je s svojo vedro naravo prinesel življenjskega optimizma in veselja, kolikim je kot duhovnik s svojo toplo in gorečo besedo prinesel božje luči in božjega odrešenja in v spovednici, kjer ga najde že jutranja zora, božjega odpuščanja, to pa more vedeti samo Tisti, ki gleda v skrite kamrice src in duš in ki ima vse to zapisano v knjigi Življenja.

Na vsak način, ko bo zgodovinar pisal zgodovino našega življa v rudarskih predelih vzhodne Francije, bo moral ugotoviti, da skozi desetletja nosi vse to življenje, versko, narodno in kulturno, Stankov pečat; pečat, ki mu ga daje Stanko s svojim življenjem, s svojim delom, s svojim trpljenjem, s svojo besedo. Z njimi deli vsakdanje življenje, vsakdanje skrbi in tegobe, z njimi je delil težave vojne vihre in povojne zmede, zato je znal v vsakem času in v vseh, tudi v najbolj kočljivih okoliščinah pokazati in ohraniti pravo pot.

Težko je v par vrsticah podati celotno sliko slavljenčevega dolgega in plodnosnega dela in življenja. Gotovo je temelj in skriti vir, na katerem temelji in iz katerega izhaja Stankovo ogromno delo, Kristus in njegova ljubezen — vir, ob katerem je iz dneva v dan črpal moči,

da vkljub težavam, vkljub razočaranjem ni klonil, marveč nadaljeval in nadaljuje svojo delo. Vztrajati kot izseljenski duhovnik nad 40 let, in v takih okoliščinah, vztrajati še pri svojem 75. letu in še opravljati svoje delo ni lahka stvar. Mislim, da je gospod Stanko moral dostikrat preiščevati, kar je apostol Pavel zapisal o ljubezni, da namreč prava ljubezen ne misli na sebe, da ni prešerna, se ne napihuje, ne misli slabega, ne obsoja, vse opravičuje.

Kdor bi prvič srečal gospoda Stanka in govoril z njim, bi se utegnil zmotiti, če bi mislil, da je morda malo naiven, kajti pri tem bi pozabil, da je dobrotar in ljubezen kakor kozarec čiste vode, vse je prozorno, toda pri takem človeku se ne dá v kalnem ribariti, tudi pri Stanku né.

Ker je gospod Stanko posvetil svoje življenje Kristusu in njegovi ljubezni, zato je tudi pri svojih 75-tih letih ostal duhovno mlad in poln življenjskega optimizma, ki se človeka raje prime kot katerakoli nalezljivih bolezní. Tudi v — človeško govorjeno — brezupnih položajih je gospod Stanko vedno našel in vedno najde kako sončno stran in kako krpico veselja, razlog za upanje in pogum, zato kamorkoli pride, prinaša veselje in zaupanje, ne samo bonbone in cigarete.

V brezupnem položaju je že težko resno govoriti, da gre sijajno, še težje je pa živeti, kot da bi res sijajno šlo. In vendar je gospod Stanko to navidezno nemogočo stvar vedno znova pokazal in dokazal v svojem vsakdanjem življenju.

Ko se bomo 1. maja pri njegovi zlati maši z njim skupaj Bogu zahvalili za vse prejete dobróte, ki jih je prejel on ali katere je po njem Bog dal toliko drugim, bo naša najbolj goreča prošnja za bodočnost.

Pri tej zahvali pa seveda ne smemo pozabiti vseh tistih, ki so v teh letih gospodu Stanku stali ob strani, mu bili v oporo in mu pomagali pri njegovem delu, in tistih, ki so medtem že odšli v Očetovo

hišo, pa seveda tudi tistih, ki sedaj vršijo to nenadomestljivo poslanstvo.

Nace Čretnik

VZHODNA LOTARINGIJA

V mesecu marcu in aprilu je bilo treba zaradi bolezní zamujene svete maše v Merlebachu in po kolonijah nadomestiti. Tako bo tudi praznovanje Velike noči, družinskega večera društva „Slomšek“ na velikonočni ponedeljek v zamudi. Seveda pa moramo javiti naše rojake, ki so nas v tem času zapustili:

Dne 5. marca je umrl Ivan Meiner, 71 let star, rojen v Trbovljah, priden in delaven, prijazen z vsemi. — Istega dne je umrl tudi naš rojak Jožef Perko v Merlebachu, 75 let star, stanujoč v Cité Cuvellette. — 3. aprila je umrla v Strasbourgu naša rojakinja Roza Marija Jerbič, šele 33 let stara; pokopana je v kraju njenega bivanja.

Vsem rajnim naj sveti večni mir, sorodnikom pa globoko sožalje!

Vreme, ki se je zadnji čas zelo spreminjalo, je izredno slabo vplivalo na vse v tem kraju.

Naznanilo prihoda g. škofa dr. Leniča pri nas za 1. maj, je z veseljem napolnilo naše izsejence. O praznovanju 1. maja pri Mariji iz Brezij v Habsterdicku bomo poročali v prihodnji številki. Danes samo toliko: Iskrena, prisrčna zahvala vsem rojakom zlasti onim, ki so ali s petjem ali drugače sodelovali pri proslavi 1. maja 1976.

V vsej hvaležnosti pozdravljam vse!

Stanko iz Merlebacha

NICA

Na nedeljo, 9. maja, imamo vsi tujci, ki živimo v škofiji Nica, skupno romanje v Roquefort-les-Pins. Letos je tam srečanje vseh tujcev („journée des migrants“), na katero ste tudi vi tople vabljeni.

Sv. maša ob somaševanju vseh izseljenskih duhovnikov s škofom bo ob 11. uri v svetišču Srca Jezusovega (La Colombier).

Ta dan pridimo res vsi Slovenci; letos je to naše najvažnejše srečanje! Pri Cagnes s/Mer pojdite na cesto za Grasse N 85 in se vozite 9 km do Le Colombier, kjer je sveetišče Sacre—Coeur; tisti pa, ki pridete od Cannes, vozite skozi Mougins in Valbonne!

Po slovesnosti v cerkvi bomo dan skupaj preživel v čudovito lepem naravnem gozdnem parku.

Podobno srečanje, toda v manjšem obsegu, smo imeli na 3. postno nedeljo v Nici v župnijski cerkvi N. D. du Bon-Voyage. Tamkajšnji župnik je povabil Hrvate in nas; na ta način je hotel svoje župljane zainteresirati za probleme tujcev, ki med njimi živijo, se z njimi srečujejo, pa jih ne poznajo.

Srečanje je poteklo zelo lepo in tisti, ki so se ga udeležili, so se zelo zadovoljni vrnili domov. Mnogi naši so izrazili željo, da do takih srečanj še večkrat pride. Ob tej priliki je pri pridigi slovenski duhovnik govoril Francozom o Sloveniji in Slovincih ter o problemih slovenske Cerkve danes.

Naj omenimo, da župnik te župnije g. Martelli že več let nazaj vsako leto organizira izlete s svojimi župljani tako, da vsakokrat gredo skozi Slovenijo in se tam ustavijo vsaj 2—3 dni, potem pa gredo naprej.

V družini Logar iz La Trinité pri Nici se veselijo *novorojenega sina*, kateremu so pri *krstu* v nedeljo, 14. marca dali ime Filip. Iskreno čestitamo in želimo obilo božjega olagoslova pri njegovi vzgoji.

nemčija

DR. JANEZ ZDEŠAR,
delegat za slov. dušno pastirstvo v
v Nemčiji, 50-letnik.

19. maja bo dr. Janez Zdešar „srečal Abrahama“.

Jubilant se je rodil v Ljubljani. Njegov oče je bil več kot štirideset let organist v šentpetrski fari. G. Janez je hodil v šolo v Marijanišče in na klasično gimnazijo v Ljubljani. Zaradi vojne je moral študij prekiniti.

Nica: Po maši je zelo prijetno splezati na gugalnico.

Da se kot zaveden katoliški študent ni dal potegniti v uničujoči stroj komunistične revolucije, je jasno. K tej odločitvi mu je prav gotovo pomagala tudi nasilna smrt njegovega strica in tete iz ugledne in narodno zavedne Bastičeve družine v Horjulu. Stric je bil katoliški župan, zato je moral biti skupaj s svojo ženo likvidiran.

Ob koncu vojne, leta 1945, se je jubilat umaknil na Koroško. Od tam je bil vrnjen konec maja v Jugoslavijo, kjer se je znašel v teharskem taborišču, od koder se mu je posrečilo pobegniti. Po dolgih tavanjih je prišel v Ljubljano, kjer ga je skrila njegova mati. Ona je bila zato kasneje obsojena na dve leti zapora.

Devetnajstletnemu Janezu se je posrečilo ponovno zbežati v Avstrijo. V Peggezu pri Lienzu je na slovenski gimnaziji leta 1946 maturiral. Po maturi se je odločil, da gre v semenišče. Škof dr. Rožman ga je poslal študirat bogoslovje v Rim na Gregoriano. Bil je gojenec znanege zavoda „Germanicum“. Novembra 1952 je bil posvečen v duhovnika, leta 1954 pa je na Gregoriano doktoriral.

Od tam je šel najprej za kaplana v Wolfsberg. Ko je škof dr. Rožman iskal duhovnika za Slovence v Nemčiji, je za to službo prosil dr. Zdešarja. Ta je ponudbo spre-

jel in začel z dušnopastirskim delom v Oberhausnu v Porurju. Po nekaj letih se je preselil v München, ker so se tam pokazale nove dušnopastirske naloge.

Istočasno z dušnim pastirstvom je začel organizirati tudi dušnopastirsko mrežo po vsej Zahodni Nemčiji. Duhovnike je vabil iz Zahodne Evrope in Argentine, zadnja leta pa tudi od doma. Če je danes med našimi zdomci in izseljenci v Zahodni Nemčiji na delu 15 duhovnikov, je to predvsem njegova zasluga.

Da mu življenje ni bilo preveč prijetno, je Bog poskrbel z različnimi boleznimi, predvsem z obolenjem hrbtenice, ki si ga je nakopal pri misijonskih vožnjah.

Nekateri jubilatovi sošolci iz Germanika so postali škofje, naš jubilat pa je ostal misijonar. V božjih očeh morda to več velja kot ono.

Bog živi g. Janeza še mnogo let!

ZAPADNI BERLIN

Računamo, da nas je Slovencev letos v Berlinu za dobrih 10 odstotkov manj kot lani. Nekateri rojaki so se vrnili v domovino, ker so zaslužili, kolikor so nameravali, drugi pa zato, ker niso mogli dobiti ustreznega dela.

Krst Marije Moškon in Štefana Miklič v Zapadnem Berlinu.

Kljub zmanjšanju števila rojakov pa je udeležba pri letošnji *pustni prireditvi* presegla vse dosedanje. V veliki dvorani St. Elisabeth se je nagnetlo okoli 350 ljudi. Poznejši kandidati za pustno rajanje niso mogli več noter. Razpoloženje je bilo tako razigrano, da se nikomur ni mudilo domov. Nekateri so se proti koncu noči za to odločili, ko so jim vrli prireditelji zaradi čiščenja dvorane odnesli stole in mize. Za dobro voljo so skrbeli: beseda Francija Klančičarja, ansambel Vouka, kuhinja A. Kotnikove, šank Zofke Beovičeve in Ernesta Kranerja, domiselne maske, tekmovanje v plesu z baloni itd.

Upajmo, da se navdušenje rojakov za skupno dejavnost ne bo kazalo samo pri zabavah, ampak tudi pri verski dejavnosti, posebno pri soustvarjanju sv. maše. Ugotavljamo, da se pri nas oblikuje dejavna mašna skupnost, na drugi strani pa je tudi res, da je to občinstvo z ozirom na število Slovencev v Berlinu premajhno. Večina rojakov ima mašo še vedno predvsem za dolžnost, ki se ji je mogoče izogniti s še tako majhnim razlogom. Morali pa bi v njej gledati vir moči za naloge našega življenja, luč spoznanja za orientacijo v današnjem zmedenem svetu, ljubeče srečanje božjih otrok med seboj in z nebeškim Očetom v Kristusu, sredstvo za graditev naše osebnosti in boljšega sveta, slavo-

spev njemu, ki je naš Stvarnik in cilj.

Cerkveni svet je pretresal življenje Slovenske katoliške skupnosti v bližnji preteklosti in načrtoval njeno delo za bližnjo prihodnost. Soglasno je zavrnil pisanje nekega časopisa, da je duhovnik v tej skupnosti samo nekakšen „boter“, in se zavzel za popolno edinost delovanja te skupnosti s cerkvenim vodstvom. V prihodnje bo morala skupnost, tako je svet dalje sklenil, posvetiti več skrbi tipično verski dejavnosti.

S sv. *krstom* sta pomnožila število slovenskih kristjanov, Ivo Grobceker in Andrej Stojin. Naj bosta v veselje in čast staršem in botrom, domovini in Cerkvi.

Čeprav smo imeli obhajanje *dneva žena in mater* le teden dni po pustovanju, se je tudi to pot velika dvorana St. Elisabeth čisto napolnila. Program je začel pevski zbor pod vodstvom Franca Pukmajstra. Nato je govoril župnik Slovenske katoliške misije: poudaril je enakost žene z moškim, ki naj bi se čimbolj uveljavila povsod, tudi v Cerkvi; prosil je matere, naj tudi v tujini nadaljujejo delo svojih prednic ter ohranjajo krščansko vero in slovenski jezik. Dalje so navdušili občinstvo otroci, ki so svojim mamicam recitali, zaplesali in zapeli.

Slovesnost je bogato dopoinila *igralska skupina*, ki je pod režiserskim vodstvom ge. učiteljice Skrtove postavila na oder Linhartovo veseloigro „Županova Micka“. Igralci so se nenavadno vživali v vloge in želi splošno priznanje gle-

Igralci uspele veseloigre „Županova Micka“ v Zapadnem Berlinu.

dalcev. Vemo, koliko žrtev je potrebno v tujini, da gledališka igra uspe, vendar jih prosimo, naj nas s slovensko besedo na odru še večkrat razveselijo.

Končno je slovenski župnik vsaki ženi in materi posebej čestital, igralci so vsaki izročili darilo Slovenske katoliške skupnosti, instrumentalni ansambel pa je občinstvo zabaval še pozno po polnoči.

Naslednji dan, 7. marca, nas je *obiskal delegat* za slovensko dušno pastirstvo v Nemčiji g. dr. J. Zdešar. Po somaševanju se je setal s cerkvenim svetom in se udeležil pogostitve, ki jo je naša skupnost pripravila ožjim sodelavcem pri svoji dejavnosti.

Marca je bilo v našo cerkveno skupnost sprejetih po *krstu* kar pet novih bratov in sester: Leon Alajberg, Vladimir Vejnovič, Diana-Marija Jelen, Danijela Kukurič ter Silvijja-Elizabeta Blumenthal. Čestitajmo si, predvsem pa želimo novim božjim otrokom vso srečo z nebeškim Očetom, njihovim staršem pa veliko veselja z njihovimi malčki!

ESSEN-OBERHAUSEN

V postnem času na tako imenovano „veselo nedeljo“ nas je pri našem *slovenskem mašnem bogoslužju* v kapeli Marien-Hospitala v Altenessnu *obiskal škof* Julius Angerhausen.

Naš duhovni nadpastir je nastavljen kot pomožni škof pri ško-

fiji Essen prav posebej za nas priseljence na najbolj industrializiranem področju Evrope v „črnem“ Porurju.

Predstojnik in oče slovenskih katoličanov Porurja, g. župnik Ivan Ifko, je pripravil zelo slovesen sprejem, živahno bogoslužje ter po maši prisrčen banket za goste. Poleg vernikov, ki v velikem številu obiskujejo svojo priljubljeno nedeljsko mašo, je povabil k slovesnosti tudi mašno skupnost slovenskih vernikov in duhovnika iz Oberhausna.

Pred oltarjem so škofa pozdravili najprej naši ljubi otročiči. Nagovorila ga je brhka slovenska deklica iz skupine narodnih noš. Kar je visokega duhovnega gospoda najbolj presenetilo, je bilo to, da ga izpred ambona ni pozdravil kak duhovnik, ampak je zadonel prijeten in jasen glas odraslega moža, vernika.

Maševanje je spremljalo *navdušeno ljudsko petje*. Harmonij so spremljali instrumentalisti ansambla „Mladih vasovalcev“ iz Oberhausna. Gospod škof je v kratkem nagovoru omenil, da mu je poznana zvestoba in vernost nas Slovencev. Prav v preteklem tednu je v nekem kartuzijanskem samostanu na Bavarskem čul toliko lepega o Slovencih in o kartuziji v Pletterjah.

Župnik Ifko je nato prebral v slovenščino prevedeno škofovo postno pismo. Po maši smo ga pričakali spodaj v glavni avli s pesmijo in plesom. Skupina najmlajših „Vasovalcev“ iz Oberhausna mu je zapela pesem „Prišla bo pomlad“ in zaplesala „Židano marelo“.

„S to lepo slovensko sončno marelo bi se pa rad takoj dal fotografirati,“ je rekel gospod škof in uganil naše želje. In smo šli ven, v lepo sončno dopoldne. Starši in drugi odrasli so mu stiskali roko. Obdan z otroki, nasmejan, z baldahinom — židano marelo, si je mislil: „Tuji smo si po krvi, toda radi me imajo.“ In tudi mi smo premišljevali: „Cerkev je resnično

Binkoštno srečanje 1976

**stadthalle
neuß**

V tej mogočni dvorani „Stadthalle Neuß“ pri Düsseldorfu se bodo srečali na binkoštno nedeljo, 6. junija 1976, slovenski rojaki iz severne Nemčije.

Začetek srečanja bo ob 16. uri s slovensko mašo. Po maši bo kulturni program in družabni večer.

naša mati. Tudi v tujini. Zanima se za nas.“

Sedaj pa še zahvala župnika Ivana Ifka:

„Dragi naši slovenski verniki! Prav lepo se vam zahvaljujem za veliko, lepo in živahno udeležbo. Najprej vsem dragim staršem in odraslim vernikom, ki ste resnično

počastili predstavnika Cerkve v Essnu. Posebej naj se zahvalim narodnim nošam. Saj veste, da žal naših noš nimamo več in si jih moramo vedno sposojati ‚pri sosedovih‘. Prav brhki ste bili. In na koncu zahvala dragi mladini, ljubim otročičem iz Oberhausna. Zelo ste nas razveselili. Gospodu škofu smo pripravili resnično lep dan. In tudi sebi! Bogu hvala za vse!“

Kako hitro teče čas! Smo že v mesecu majniku. Ne pozabimo,

V Hildnu pri Kölnu so prinesli naši rojaki „žegnuvat“; nekateri tudi v „korbüli“.

da smo Marijin narod! Če pozabljamo mi, Marija, dobra naša Mati, ne pozabi. Zato naj se vsakdo vsaj enkrat v tem mesecu zdrzne, zamisli in obnovi svojo vero, zvesto pripadnost po Mariji Jezusu. Brez idealov je klavirno naše življenje. Glejte, mi nimamo premalo, raje imamo preveč idealov. Radi torej pridite k našim slovenskim mašam. Tam se bomo srečali z Jezusom, Marijo in med seboj. Taki smo Slovenci bili, smo in še bomo!

KÖLN

V živem organizmu se vedno kaj dogaja. Srce utripa, razum misli, živci naročajo, obveščajo. Vsako opravilo je važno, morda nadvse važno, da je celota zdrava. Lahko rečemo, da vsak organ služi drugemu. Je odgovoren za drugega.

Gotovo, da ta začetna misel ni odveč. Preveč smo namreč izpostavljeni mišljenju in praksi: biti, misliti sam — ali individualizmu, kot to imenujemo. Potem smo v tujini res dvakrat tujci.

Povedali naj bi, kako smo v mesecu marcu mislili, kaj smo doživeli. Vsak zase bi gotovo imel več ali manj poročati.

Pričakovanje *Velike noči* in njenih počitnic nas je navdajalo z veseljem. Marsikdo je verjetno svojim dragim doma osebno voščil. Posebno naši otroci so se veselili: Šola bo nekaj časa počivala.

Na tiho soboto smo imeli *duhovno obnovo*. Slišali smo o raznih stanovanjih, ki si jih je poiskal Bog tu na zemlji. Kljub razmeroma le majhnemu obisku (na žalost!) smo šli domov zadovoljni in tudi hvaležni. Slišati kaj o Bogu — to vedno ogreje.

WÜRTTEMBERG-OBERLAND

V nedeljo, 4. aprila, je bil v Liebfrauenkirche v Ravensburgu *krščan* Stanko Prevec, sin Viktorja in Marije, roj. Čuk, stanujočih v Weingartnu. Staršem naše čestitke!

Rojaki, v prejšnji številki ste lahko brali v poročilu z nekega drugega področja v Nemčiji, da, če bi vsi verni Slovenci, ki tam živijo, prihajali ob nedeljah *k slovenski*

maši, bi bila cerkev, ki jih sprejema, premajhna. Prav gotovo bi lahko rekli isto tudi za kapelo mestne bolnišnice v Ravensburgu. Nekateri pravijo, da gredó v najbližjo cerkev k nemški maši. Za nedelje, kadar ni slovenske maše, je to popolnoma prav in celó dolžnost. Kadar pa je slovenska maša, je pa prav, da pridejo k tej, sicer bi ne imelo pomena, da so inozemcem dani domači dušni pastirji, ki jim mašujejo in pridigajo v njihovem jeziku, ki ga mora vsak pošten Slovenec ljubiti in spoštovati, tudi če že dovolj razume nemškega ali je pridobil celo nemško državljanstvo. Še posebno važno pa je to za otroke!

V tem letnem času se med doraščajočimi otroki najde kateri, ki ima namen, iti *k birmi* ali tukaj ali doma ob priliki dopusta. Za ta zakrament pa mora biti pripravljen. Starši, javite ga slovenskemu duhovniku, ki bo za to posrbel!

Tisti, ki stanujete v bližini Bodskega jezera, ste že sedaj obveščeni, da nas Slovenci iz Švice vabijo, da se jim pridružimo *pri romanju v Einsiedeln* zadnje nedelje v septembru, 26. septembra. Da se človek za oddaljene in drage božje poti, kakor v Lurd ali v Sveto de-

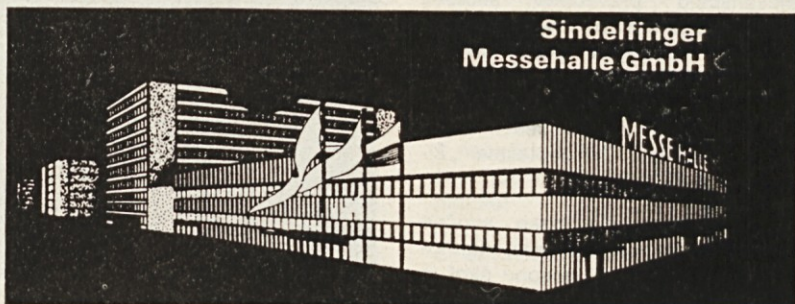
želo, bolj težko odloči, je razumljivo. Einsiedeln je pa v naši bližini in je zelo lep romarski kraj. Romanje bo gotovo lepo doživetje. Podrobnejša navodila boste še dobili.

STUTTGART-okolica

Nad 1000 glasov za Slovence: Meseca marca so bile v škofiji Rotenburg volitve v župnijske svete, pri katerih so nastopali tudi slovenski kandidati, ter v šestih farah kandidirali za mesto v župnijskem svetu. Skupno so sicer dobili nad 1000 glasov, v nobeni župniji pa jih ni bilo dovolj, da bi bil kdo tudi izvoljen. Ni pa izključeno, da bo ta ali oni slovenski kandidat le prišel v župnijski svet, če bo kdo od nemških kandidatov, ki so bili izvoljeni, iz tega ali drugega razloga (npr. preselitev v drugi kraj) pustil mesto v župnijskem svetu. Našim kandidatom na vsak način čestitamo k pogumu in zavzetosti za dobro stvar!

800.— DM za reveže: V postnem času so po vsej Nemčiji zbirali katoličani za revne ljudi po svetu v okviru akcije „MISEREOR“. Slovenci na Württemberškem smo se tej nabirki pridružili in poslali na pristojno mesto 800.— DM. V tej

Binkoštno srečanje 1976

V tej moderni dvorani „Messehalle“ v Sindelfingenu pri Stuttgartu se bodo srečali na binkoštno nedeljo, 6. junija 1976, slovenski delavci iz srednje in južne Nemčije.

Začetek družabne prireditve bo takoj po slovesni maši, ki bo letos ob 12. uri v cerkvi Heilige Dreifaltigkeit, Bleichmühlenstraße, Sindelfingen.

Šolski otroci so na dnevu naših mater odigrali Cankarjevo Sveto obhajilo.

Predšolski otroci so ob isti priložnosti nastopili s prizorom iz Golieve Sneguljčice.

vsoti so nabirke v krajih, kjer smo imeli svete maše, in del dobička na Pustni prireditvi v Esslingenu. Na ta način je bilo pri tej nabirki udeleženi veliko Slovencev.

Pomlad je prinesla naraščaj: Volje do življenja našim mladim družinam ne moremo odrekati. V vsaki številki „Naše luči“ lahko poročamo o novorojenčkih. Seznam seveda ni nikoli popoln, ker dajo nekatere naše družine krstiti v nemških farah in tako slovenski duhovnik ne more zvedeti za vse novorojenčke.

V krstni knjigi naše centrale pa smo mogli zabeležiti zopet *tri krste*: v Schwäbisch Gmündu smo krstili Aleksandra Dežmana, sinka Ivana in Anice; v Esslingenu Danijela Grala, sinka Romana in Zorice; v Heilbronnu Tomaža Lenarčiča, sinka Stanka in Marije. — Staršem čestitke, fantkom veliko zdravja!

Tudi porok ni manjkalo: Pred poročni oltar so šli v zadnjem času štirje pari: v Aalenu Karel Kaučič in Ljubica Trajanoska, v Waldenbuchu Milica Sagadin in Horst Pavel Landenberger, v Stuttgartu Olga Žličar in Walter Hans Kämner ter Ludvik Ploj in Marija Harc. — Iskrene čestitke!

Tako slovo nas veseli: Pred kratkim smo dobili od naročnika „Naše luči“ tole pismo: „Ker zapuščam

Nemčijo, Vas naprošam, da mi prenehate pošiljati „Našo luč“. „Luč“ sem vedno z veseljem prebiral, ker mi je bila kos domovine in se Vam zahvalim za redno dostavo.“

Piscu takole odgovarjamo: „Hvala v Vašo zvestobo našemu listu, za redno plačilo naročnine in za sporočilo, da odhajate domov.“

Veseli bomo, če nam bodo naročniki vedno pravočasno sporočili spremembo naslova.

BAVARSKA MÜNCHEN

Cvetna nedelja je bila v Münchnu nedelja slovenskih butaric, ki so jih otroci pred mašo dobili in jih med blagoslovom slovesno držali v rokah. Otroci so s tem okrasom prijetno poživili naš verski shod.

Oba *slovenska tečaja* za otroke, predšolski in šolski, se uspešno nadaljujeta, prvi je celó narastel za nekaj udeležencev.

Tudi *knjižnico* naši ljudje pridno obiskujejo. Zadnja leta se nam je posrečilo organizirati majhno slovensko knjižnico po več zaporih. Naši jetniki so nam za slovensko branje hvaležni.

Nekaj dni pred 25. marcem, 21. marca, smo pripravili *dan naših mater*.

Težo dneva so nosili predšolski in šolski otroci. Poleg tega je zapel moški oktet tri pesmi, dekle je ob zibelki dovršeno povedalo Prešernovo Nezakonsko mater, mlad mož je prebral Cankarjevo Sveto obhajilo, a tako, da so vmes trikrat nastopili šolski otroci.

Pripraviti s predšolskimi otroki tako bogat program — 9 pevskih točk in 5 recitacijskih — to ni lahka stvar. Zasluga za to gre voditeljici tečaja. Obenem pa smo občudovali izredno domiselnost programa, oblek in scenerije: od gasilcev do palčkov, od zajčkov do medvedkov, od Sirote Jerice do Sneguljčice, pa cela vrsta besedil z misljo na mater: res nemajhno vsebinsko bogastvo.

Morda bi bilo boljše, ko bi bil program krajši, ker je pri malih igralcih odmore nemogoče skrajšati, a priznati je treba, da je bil to res lep praznik naših mater. Rdeči nageljni, ki so jih na koncu otroci razdelili svojim in drugim materam, so prazniku prinesli dodatno toploto.

Krščeni so bili: Klavdija Šeruga, hčerka Jožefa in Ane, roj. Jerebic; Jabbar Simon Wein, sin Abdula Jabbarja in Alojzije, roj. Pavkovič; Manuela Margarita Marinič, hčerka Eda in Heidemarie, roj. Steindl; Blaž Potočnik, sin Antona in Slavice Alojzije, roj. Ključević; Damir Škarica, sin Stjepana in Marije, roj. Sikošek; Aleksander Jožef Golobič, sin Viktorja in Silve, roj. Pungerčar; Doris Vidic, hčerka Rudolfa in Gabrijele, roj. Rečnik. — Staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro v življenju!

Na pustni prireditvi naših rojakov v Augsburgu.

Takole se srečujemo pri slovenskem gostilničarju Janku v Augsburgu.

ROSENHEIM

Kar ne moremo verjeti, da našega Frančka ni več med nami. Sedem tednov je ležal nezavesten v bolnici v Rosenheimu, 11. marca pa se je njegovo srce za vedno ustavilo.

Pokojni Franc Konilo je bil rojen 31. 5. 1928 na lgu pri Ljubljani. Več kot deset let je bil v Nemčiji in povsod cenjen kot dober delavec, v družbi pa vedno zelo dobrodošel. Z njim smo izgubili dobrega pevca in zvestega sode-

Sodelavci pri naši pustni prireditvi v Augsburgu.

lavca pri naših prireditvah. Naj počiva v miru v slovenski zemlji! Njegovim sorodnikom pa iskreno sožalje!

LANDSHUT

V soboto, 13. marca, se nas je kar lepo število zbralo k slovenski maši v cerkvi sv. Petra in Pavla, kjer mežnari g. Jakob Solce, naše gore list.

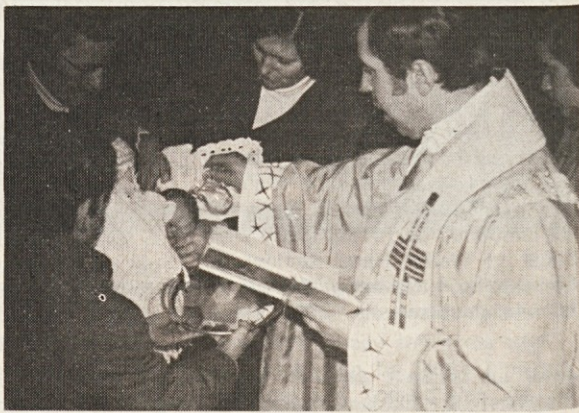
Med sv. mašo smo imeli tudi krst Roberta Glatkija, sina Stjepana in Fanike, roj. Dajčar. Za botra sta bila g. Franc in gospa Angela Majerič. Da je bil krst do konca po slovenski šegi in navadi, so starši in botri ter sorodniki malega Roberta nesli tudi v slovensko gostišče Vračun, kjer se je Robert prvič srečal z veselo družbo.

Staršem čestitamo, otroku pa želimo vse dobro v življenju!

švedska

Po dolgem času sem se le odločil, da se bom oglasil. Večkrat sem že mislil poslati kakšno sliko v „Našo luč“, pa ni nikoli prišlo do tega; še sedaj se oglašam zelo pozno, no, pa boljše pozno kakor nikoli.

Krst Martine Redenšek v Augsburgu.

Huskvarna (Švedska): Aleksandra Bajt po prejeti sv. birmi s tamkajšnjim škotom Taylorjem.

Sporočiti moram našim rojakom, da smo imeli v novembru mesecu v Huskvarni oziroma Jönköpingu sveto birmo, pri kateri so bili tudi trije Slovenci: Milan Hojan, Miran Stopar in Aleksandra Bajt.

Ko sem se že oglasil, naj se obenem zahvalim tudi našemu neumornemu župniku p. Janezu Sodji, ki se toliko žrtvuje za nas tu na Švedskem, posebno ko so razdela tako velike in smo raztreseni po vsej Švedski. Zlasti smo mu hvaležni za ves trud, ki ga ima z organiziranjem sestanka naših rojakov v Vadstano, saj to je vsakokrat naše veselo in pristrčno snidenje. Bog mu daj še mnogo zdravja in moči!

J. B.

švica

Pravkar berem v zadnji številki „Družine“ nedokončane, a močne besede naše misijonarke, da glasba vzgaja in ima veliko moč. Prekrasni spevi veselja, sreče, upanja, bridkosti in poveličanja odlično harmonizirajo najrazličnejše poslušalce...

Slovenci v tujini še posebej čujemo, da ni prave maše brez lepe naše nabožne pesmi.

Že nekaj let je tukaj v Švici nedeljo za nedeljo, od kraja do kraja kljub težki službi v Domu onemoglih romala s. Avrelija Pavel, učiteljica glasbe in katehistinja, ter s svojim krasnim petjem, izrednim taktom ter s prireditvami privabljala in vzgajala odrasle in otroke in ne le samo glasbeno. Slovenska misijonarja v Švici sta iz svojega dajala vsaj neko pomoč sestri za prevoz z vlakom.

Nekaj let so se vrstile različne prošnje pri Katoliški centralni komisiji za tuje delavce, da bi odobrila s. Avrelija delo med našimi ljudmi. Toda majhni smo Slovenci. Najlažje nas je odrivati. Ni zaleglo sklicevanje na to, da skoraj vsaki drugi misiji odobrijo ne le socialne delavce, ampak tudi gospodinjne in razne tajnice. Ni zaleglo sklicevanje na to, da v Švici kakih 5000 Slovencev plačuje cerkveni davek. Ni zaleglo sklicevanje na to, da se je s. Avrelija sama že odlično izkazala, da zna zelo uspešno kulturno in vzgojno delovati med našimi ljudmi. Čakali smo in upali...

Po mnogih ovinkih je vendarle prišla odobritev. — Ne, ni prvo-aprilska šala, čeprav napoveduje, da sestra nastopa s tem datumom. Vendar se ji daje dovoljenje izrecno le za letos, brez preudicij za naprej. Ni denarja v proračunu zanjo, čeprav bi jo v teh letih, kar smo prosili zanjo, lahko že nekajkrat vnesli vanj! Ne gleda se na njene kvalifikacije pri določanju njene nagrade, ampak se določa le neka okrogla vsota (saj redovnice morajo biti z vsem zadovoljne pravijo!). Polovico prispeva centralna komisija, drugo polovico pa vzamejo iz proračuna obeh slovenskih misijonarjev (kot da njima gospodinjini ali namesto njih dela!).

To še nekako gre. Saj poračun predvideva malenkost tudi za pisarniške stroške. Toda da Švica ne more zagotoviti nam Slovincem niti ene namestitve za nekaj tisoč

elitnih delovnih rok, kakor so slovenske, ki vse plačujejo vsemogoče davke tebi, Švica, — to pa kaže: kruta si in krivična, Švica, do manjših od sebe!

Ne zamerite, s. Avrelija, če si le skromno upam vzklikniti: Živela med nami! — Naj harmonija slovenske pesmi pripomore do harmonije življenja med nami!

ZAHVALA

Sem že dolgoletni naročnik „Naše luči“, ki jo vedno z veseljem prebiram. V letošnji tretji številki sem kar naenkrat bral svoje ime — med bolniki.

Sedaj sem že zapustil bolnišnico in sem trenutno na zdravljenju v Davosu, kjer skrbijo zame sestre benediktinke.

Preko „Naše luči“ bi se rad zahvalil č. patru Fidelisu Kranerju, tuk. slovenskemu dušnemu pastirju, ki mi je bil v veliko psihično in fizično pomoč v moji bolezni. Iskrena hvala tudi vsem drugim mojim rojakom, ki so me obiskali v bolnišnici. Prav posebna zahvala pa še bolniški sestri Miji, naši rojakinji.

Naj ostane še naprej tako požrtvovalna do bolnikov!

Janko Kramberger

P. Fidelis Kraner in Janko Kramberger iz Švice (Liechtenstein) v Lurdu ob lanskem romanju Slovencev k Lurški Mariji.

slovinci ob meji

KOROŠKA. — V Domu glasbe v Celovcu so 21. marca protestirali proti preštevanju slovenske manjšine njeni odborniki in zaupniki vseh narodnih organizacij koroških Slovencev. V petek, 9. aprila, pa so koroški Slovenci z nemškimi prijatelji organizirali protesten spreved izpred celoveškega kolodvora mimo palače deželne vlade na Stari trg, kjer so spreved zaključili s protestnim zborovanjem in resolucijo. — Za Katoliškim moškim gibanjem vse Avstrije je tudi Katoliška avstrijska delavska mladina obsodila preštevanje posebne vrste, ko je zborovala v St. Pöltnu na Nižjem Avstrijskem. — Krščanska kulturna zveza je poslala vabila s pošto številko in s slovenskim imenom kraja (Beljak). Precej vabil je prišlo nazaj na naslov s pripombo: „Beljak — nepoznan“. — Ob 5-letnici smrti dr. Franceta Cigana je zbor „Gallus“ priredil koncert v spomin svojemu ustanovitelju. — Koroški „Slovenski vestnik“ je ob tem dogodku napadel pokojnega profesorja glasbe, da je med vojno deloval pri črni roki, kar je posnel nekritično po pisanju „Ljubljanskega dnevnika“. Prav s svojim delom na Koroškem je dr. Cigan dokazal, da je bil vedno, tudi v času vojne in okupacije dober, zaveden in pošten Slovenec ter duhovnik. — Avstrijska škofovska konferenca, ki je zasedala v cvetnem tednu na Dunaju, se je izjavila proti preštevanju Slovencev na Koroškem. — Na občinski seji v Globasnici pod Peco so slovenski odborniki protestirali proti ponemčevanju otrok v otroškem vrtcu, kjer skušajo vpeljati načelo: „Na Koroškem se govori nemško!“ — V Celovcu, ki je postalo univerzitetno mesto, so ustanovili Klub slovenskih študentov. — Na občnem zboru Slov. prosvetnega društva „Danica“ v St. Vidu v Podjuni so imeli v zadnji poslovni dobi 125 kulturnih prireditev. — Mohorjeva družba v Celovcu je dala Slovenski Dijaški zvezi v uporabo štiri prostore, kjer se bo moglo življenje te organizacije razvijati.

GORIŠKA. — Slovenski romarji v Sveto deželo so pristali na letališču v Ronkih pri Doberdolu. Ko so se peljali iz Gorice cež mejo v Jugoslavijo, so v enem avtobusu cariniki kot „nevarno blago“ zalepili vse spominke: podobice, rožne vence, svetinjice in podobno. — Prosvetno društvo v Standrežu pri Gorici je imelo svoj občni zbor. Društvo ima cvetoč dramski odsek, glasbeno šolo, pa tudi več kulturnih prireditev je pripravilo. — Goriška mladina je obiskala Slovence na Koroškem in se udeležila „Gallusovega“ koncerta v Beljaku. — Zveza slovenske katoliške prosvete je imela svoj 14. občni zbor. V zadnjem letu je organizirala veliko dramskih nastopov, komemoracij in proslav, pa tudi glasbenih prireditev. — V Gorici so 28. marca gostovali s svojo „Beneško ojetjo“ igralci iz slovenske Benečije. — Na občinski seji je goriški občinski svet sklenil, da bodo slovenska naselja v občini dobila dvojezične napise.

TRŽAŠKA. — Vse tržaške Slovence je zelo zadela vest o smrti kulturnega delavca prof. Jožeta Peterlina. 4. marca ga je na cesti v Trstu zadela srčna kap. Pokojnik je bil po rodu Dolenjec, rojen 2. 11. 1911 na Vinjem vrhu. Kot študent se je pridružil akademikom, ki jih je vodil pokojni prof. dr. Ehrlich v klubu „Straža“. Postal je tajnik na dekanatu teološke fakultete v Ljubljani. Ob zmagi levega fašizma v domovini se je umaknil v Trst in nastanil na Občinah nad Trstom. Postal je profesor na slovenskih šolah v Trstu, kjer je bil spoštovan kot dober šolnik. Kot neumoren delavec je stalno deloval pri slovenskih oddajah tržaškega radia, organiziral slovenske večere, tabore na Repentabru, dijaške akademije, Slovenski oder, da omenjamo samo nekatera področja. Bil je tudi glavni organizator srečanj v Dragi. Zraven tega je bil ves čas stoodstoten katoličan. Če kdo, je šel prof. Peterlin bogat dobrih del pred Gospoda. — Tržaški mesečnik „Mladika“, ki mu je bil soustanovitelj pokojni prof. Peterlin, obhaja letos dvajsetletnico izhajanja. — V Kulturem domu v Trstu je nastopil „Slovenski oktet“. Odpel je 22 pesmi. Oktet praznuje letos 25-letnico obstoja. — Društvo slovenskih izobražencev v Trstu je imelo svoj letni občni zbor. Spominili so se najprej pokojnega pred-

sednika prof. Peterlina. Društvo je priredilo 34 večerov in osrednjo prireditev: študijske dneve v Dragi.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA. — Verjetno so prvič v zgodovini slišale stene avstralskega parlamenta v avstralski prestolnici Canberri slovensko govornico, ko je bil 17. februarja zaprišen avstralski senator Miša Lajovic. Mož je po rodu Ljubljčan, natančno Šiškar, in je prišel kot brezdomec v Avstralijo. Senatorjeva žena, njegova mati in p. Bazilij, Valentin, urednik „Avstralskih misli“, so spremljali senatorja pri zaprišeni. — Na tiho nedeljo so sydneyški Slovenci napravili spokorno romanje s križevim potom in pri 12 postaji opravili mašo. — Canberški Slovenci so v Slovenskem domu „Triglav“ sprejeli svojega senatorja Lajovica, ki jih je povabil, naj ga le obiskujejo v senatu.

ARGENTINA. — Slovenskemu planincu Juriju Skvarči se je posrečil prvi vzpon na Cerró Movano na Celinem ledu v Patagoniji. Deset let so razne odprave poskušale zlesti na vrh, a brez uspeha. Cerró Movano je že šestindvajseti prvenstveni vzpon, ki so ga opravili Slovenci v okviru Slovenskega planinskega društva v Argentini. — 60-letnico življenja je praznoval sin haloških goric, kulturni delavec in doktor prava Jože Krivec. Doma je sodeloval pri reviji „Dom in svet“, v Argentini pri Slov. kulturni akciji. — 14. marca so v Buenos Airesu začeli z novim šolskim letom na slovenskih šolah. Leto so začeli z božjo službo in z akademijo, kate-re višek je bil otroška opera „Kresniček“. — Konec marca je osrednja ustanova slovenske skupnosti v Argentini Društvo „Zedinjena Slovenija“ imelo svoj letni občni zbor. Društvo šteje skoraj 900 članov.

KANADA. — „Osservatore Romano“ je objavil 1. aprila, da je bil naš rojak dr. Alojzij Ambrožič imenovan za pomožnega škofa v škofiji Toronto. Novi škof je doma iz Gaberja pri Dobrovi nad Ljubljano.

pisma bralcev

SREBRNI TELEGRAM

v počastitev srebrnega jubileja Naše luči pošilja iz daljnega Tokia za tako dragoceno revijo hvaležni

Vladimir Kos,
Tokio, Japonska.

Četrto stoletja

pomladne luči:
da v gozdu srcá hrepenenje
praznuje
in v roži koroški je polno medu.

Četrto stoletja

poletne luči:
z gorami v potokih, potoki so žile,
oj, z drznimi mislimi v morju
ravnin.

Četrto stoletja jesenske luči:

v viharju temine samotno brleče,
pod bičem viharja za liste
drhteč.

Četrto stoletja zazimske luči:

da v barvah slovenskih žarijo
kristali,
kjer vojvodski stol je pod
snegom zaspal.

Že tristo mesecev dobrotne luči!

O, Bog, ki si s križa objemal
svobodo —
bo dolgo še trajal vstajenja
porod?

POZDRAVI IZ MAROKA

Pošiljamo Vam lepe pozdrave iz
Agadira. Tukaj smo na štirinajst-
dnevni počitnicah. Zelo toplo je,
kot sredi poletja.

Stanko z družino

ZAKAJ NI V NAŠI LUČI SLIK IZ PRIMORSKE?

Zakaj objavlja Naša luč tako malo ali pa skoraj ničesar o Primorski, njenih ljudeh, običajih itd. Če je kakšna slika v Naši luči, potem je to gotovo gorenjski ali štajerski motiv.

Mar ni pri nas na Primorskem lepih krajev? Vipavska dolina, na primer, je vredna ogleda. Od Vipave pa do Nove Gorice so sami vinogradi in njive. Ajdovščina, čeprav majhno mesto, ima zelo močno industrijo. Nova Gorica, mlado mesto ob meji z Italijo ponos Primorske.

Lepo bi bilo, če bi se v bodoče malo preorientirali v naše kraje, ki so zelo znani po gostoljubnosti.

Božomir Jejčič,
Rüti, Švica

Odgovor: Prav gotovo so na Primorskem lepi kraji. Kar nam pri uredništvu Naše luči manjka, so razglednice od tam. Pošljite nam jih, pa boste takoj videli „preorientacijo“!

Leta 1945 je vsa družina odšla pred „svobodo“ na Koroško, kjer je mladi Lojze hodil v šolo, najprej v Peggezu pri Lienzu, nato v Spitalu ob Dravi, od koder je prišel v Kanado in tam vstopil v torontsko semenišče. Tedanji kardinal ga je po nekaj letih poslal študirat v Rim sv. pismo. Predaval je potem biblične vede v semenišču in spet prišel v Evropo, kjer je v Würzburgu doktoriral. Po povratku v Kanado je bil spet profesor in dekan fakultete ter prorektor semenišča. Vedno je imel srce tudi za slovenske izseljenke probleme. Novemu škofo čestitam! — V Torontu nameravajo ustanoviti novo gradbeno podjetje, ki bi združilo slovenske gradbenike. Od 50 delničarjev naj bi svak dal 10.000 dolarjev v skupni sklad. Pogovori o združitvi so že v teku. — Torontska župnijska Hranilnica in posojilnica „Slovenija“ podeljuje vsako leto kulturno nagrado. Za leto 1975 je dobil to nagrado urednik edinega svobodnega slovenskega dnevnika „Ameriška domovina“ g. Vinko Lipovec. — V državi Ontario v Thunder Bayu živi okrog 100 slovenskih družin. Imajo kar štiri društva. Prizadevajo si, da bi se društva združila, kar

bi bilo skupnosti v korist. Vprašanje pa je, če bodo skupni interesi močnejši kot različna mnenja.

ZDA. — Fara sv. Cirila na osmi Aveniji v New Yorku praznuje letos 60-letnico obstoja. Pravijo, da je bilo življenje v dvorani pod cerkvijo sv. Cirila bolj živahno, kot je sedaj. — Clevelandske Slovence zelo razburja posestrstvo, ki naj bi ga sklenila Cleveland in Ljubljana. Med obema mesti naj bi se vršila kulturna izmenjava. Prav tu se vprašujejo Slovenci, kaj jim bo Ljubljana izvažala, morda rdečo diktaturo? — V župniji pri sv. Vidu v Clevelandu so priredili dan Slovenske šole, ki je zelo uspel. — Clevelandski slovenski dnevnik „Ameriška domovina“ se v posebnem člaku spominja 25-letnice „Naše luči“ in ji čestita. Člankar pravi, da je revija lepo urejevana, bogata po vsebini in tehnično izredno lepa. Zati ni čudno, da je razširjena po vseh kontinentih, kjer prebivajo Slovenci. — Pevski zbor „Jadran“, ki se trudi gojiti in ohranjati slovensko pesem, je 8. marca priredil lep koncert v Clevelandu.

slovenske radijske oddaje

RADIO TRST A (dnevno) ima poleg poročil tudi verske oddaje. Ob nedeljah prinaša mašo iz župne cerkve v Rojanu. Ob 12.15 „Vera in naš čas“ (versko predavanje in poročila).

RADIO CELOVEC prinaša poročila, predavanja, razno glasbo in plošče po željah; ob nedeljah pa ima tudi verski govor, voščila oziroma glasbo. Oddaje so: od ponedeljka do petka od 13,45 do 14,30, ob četrtek od 14,45; poleg tega ob torkih tudi od 9,30 do 10. ure; ob sobotah od 9,45 do 10,30; ob nedeljah in praznikih od 7,05 do 7,35.

V zgornji kot lepe Gorenjske nas vabi na oddih Kranjska gora.

(Nadaljevanje z 19. strani)

dan ste novo razodetje. V Rimu ste bili zali, a zbuiali ste strah. Tu pa ste podeželska lepota, pridržana izključno za moje občudovanje. Moram vas slikati v tej obleki. Sédite semkaj in dovolite, da si vas ogledam!"

Grofica se je veselo vdala dobrikanju in se je pustila peljati na kamnito klopco, ki jo je senčilo cvetoče mandeljnovo drevo. On se je šopiril in stopical okoli nje, dokler je ni posadil, kot je želel: obleko ji je razgrnil po klopci, glavo ji je vzdignil k cvetju in roke ji je položil na krilo. Nato je vzel risalni zvezek in z naglimi in drznimi črtami začel osnutek, govoreč ves čas.

„Danes zjutraj sem pil kavo z našim prijateljem doktorjem. Imel je kot po navadi mačka od snoč-

nega popivanja, vendar ga je poživilo, ko sem mu omenil vaše vabilo na večerjo. Mislim, da je hudo zaljubljen v vas... Ne, ne, ne govorite, da ne spridite držé! Ne vidim, kako bi se sploh mogel temu ubraniti, ubogi človek. Toliko časa je živel med kmetavzi, da se mu morate zdeti vi prava pravljíčna princeska v svojem gradu... Ah, še nekaj: valentski škof bo začel s preiskavo na dolgo in široko o življenju in čednostih Giacomo Neroneja. Iz Rima je dal pripeljati nekega angleškega monsinjorja, da bi opravljial nalogo hudičevega advokata. V nekaj dneh bo ta prišel sem. Drznil sem se reči njegovemu blagorodju, da bi tistega monsinjorja vi prav radi sprejeli kot gosta."

„Ne!" je preplašeno zakričala. Njene izumetničene držé je bilo konec in gledala je Blacka prestrašeno in jezno.

„Nikarte, draga moja!" V hipu je Black pokazal obžalovanje.

Pustil je risalni zvezek in se ji približal s prosečimi rokami in milim glasom. „Jaz sem mislil, da bi vi to hoteli. Nisem vas mogel vprašati za svet, vem pa, da imate dobre odnose s škofom in da ni drugega kraja, ki bi nudil gostišče obiskovalcu. On vendar ne more spati s kmetavzi, ali ni tako? Tudi ne pod točilno mizo v krčmi. Povrh je pa še vaš in moj sorojak. Menil sem, da sem vam ustregel, pa sem vas razžalil. Nikdar si tega ne bom odpustil."

Pokleknil je k njej in skril svoj obraz v njeno krilo kot skesan otrok.

To je bila ena izmed starih zvičaj, s katerimi je slepil zrele ženske, in tudi tokrat je obrodila uspeh. Pobožala ga je po laseh in mu dejala ljubeznivo:

„Saj me niste razžalili, Nicki, prav res ne. Bilo je le močno presenečenje. Sedaj skoraj nimam več sprejemati obiske, kot sem prej imela navado. Nedvomno je, da ste pravilno ravnali. Še srečna bom, da bom imela tu tistega monsinjorja."

„Saj sem vedel, da bo tako." Blackovo veselje je v hipu vzkipelo. „Škof je izrazil hvaležnost in ne verjamem, da bi bil naš gost hudo uraden. Pa še to bo imenitno," v njegovih očeh je zažarela posmehljiva hudobija — „da bomo lahko spremljali preiskavo od znotraj, ali ni res?"

„Vzemimo, da." Njen obraz se je spet pomračil in začela je živčno prebirati gube svojega krila. „A kaj bo on tukaj počel?"

Nicholas Black se je lahkomišselno zasmeljal.

„To, kar delajo vsi. Sprašujejo, zapisujejo, jemljejo pričevanja. Če pomislimo na to, je verjetno, da boste vi ena izmed prič. Vi ste poznali Neroneja, ali ni tako?"

Razburjeno se je zganila in umaknila pogled.

„Samo površno. Ničesar ne bi imela povedati, kar bi se splačalo."

„Čemu pa vas tedaj skrbi, draga? Imeli boste ložo v vaški komediji in dobili boste vpogled v rimsko opravljivost. Dajmo, no,

uredite se spet in pustite me, da dokončam osnutek!"

Kljub vsemu prigovarjanju ji ni mogel pregnati strahu, ki jo je obšel, in ko je risal njen obraz, je bila vsaka črta lažniva. Zanj so bile vse ženske neumne: videle so le tisto, kar so hotele videti. In Nicholas Black je znal izrabljati njihovo neumnost skozi pretežni del svojega življenja.

Ko je končal osnutek, ga ji je ponudil s poklonom. Dobro mu je delo, ko je opazil na njej izraz olajšanja in ugodja. Takoj nato je z narejeno brezbriznostjo poljubil njeno roko in jo odslovil.

„Vznemirjate me, draga. Vi ste očarljiva nadležnost. Pojdite natrgat nekaj cvetja za mojo spalnico in pustite me, da dokončam osnutek!"

Ko jo je videl odhajati po travniku, se je posmehljivo rogal sam zase. Ona je bila do njega dobra in nobenega razloga ni imel, da bi ji želel slabo, a imel je tajne užitke, od katerih je bil najslajši ta, da je s spletkami poniževal tisto, česar ne bi mogel nikdar podjarmiti s tem, da bi tisto imel: poželjivo in njemu zoprnno telo žensk.

Za Anno Louise de Sanctis pa je imel tisti trenutek čisto drugačen pomen. Če se je vdajala majcenim nasiljem slikarja, je bilo zato, ker je to godilo njeni nečimrnosti in je ona ostajala gospodarica položaja. Slikar je pričakoval, da bo plačala stroške za razstavo v Rimu. Ona je to lahko storila, lahko pa bi ga tudi pognala naslednjega dne v bedno življenje poprečnih umetnikov in v marljivo iskanje ustrežljivejših matron.

Dobro ji je delo, ko je videla, da se je tudi on staral in da mu je vsaka nova osvojitev postajala težja. Slikarjeva hudobija je bila kot hudobija otroka, ki je sicer včasih ranila, ki jo je pa zmeraj spremljala neizpovedana potreba, katero je čutil do nje. Tudi ona je imela svoje potrebe, ki pa jih on ne bi mogel uporabljati proti njej, čeprav bi jih prepoznal in bi to hotel. Igral je na njen strah in

njeno samoto, ni pa še odkril, v čem je bila njena resnična bojazen.

Ta jo je spremljala na pisanem vrtu na pobočju, kjer sta bogastvo in ceneno delo ustvarili oazo sredi trdih in pustih tal Kalabrije. Zemljo za grede in vrt so nanosile na hrib kmetice v koših na hrbtu, kamen so lomili na pobočju hriba krajevni delavci, oljčna drevesa, pinije in pomarančna drevesa pa so nasadili najemniki kot davek družini, ki jih je skozi stoletja držala v hlapčevanju. Neapeljski umetniki so poslikali stene in strope, strokovnjaki pa so na dražbah nakupili slik, kipov in porcelana, ki ga je grof Gabriele de Sanctis hotel za svojo angleško nevesto.

Zaupno življenje v dvorcu je bilo zavarovano z obdajajočim obzidjem in železnimi vrati z grofovskim grbom. Postrežljivo služabništvo je izbral grof sam osebno. Hiša, zemlja in vse drugo je bilo

njegovo poročno darilo. Bilo je podeželsko zatočišče po razburkanem družabnem življenju v Rimu, kjer se je Gabriele de Sanctis povzpel visoko v službi duceja. Za hčerko malo pomembnega diplomata, ki je ravno začela nastopati v londonski sezoni, je bilo vse to kot pravljica iz Tisoč in ene noči. Toda skupaj z njo je vstopila skozi vrata groza in je od tedaj ostala njena stalna spremljevalka.

Gabriele de Sanctis ji je utiral pot..., a je že pred časom umrl v Libijski puščavi: izgubi časti je napravil konec s samomorom. Dvanajsterica moških je šla skozi njeno življenje v naslednjih letih, vendar je nihče ni mogel rešiti groze.

Potem se je pojavil Giacomo Nerone. Prav na tem vrtu se je
(Dalje na 38. strani)

Moderno središče Kranja, v ozadju stari del mesta z župno cerkvijo.

otroški kotiček

Jezus se je prikazal Tomažu

Na velikonočno nedeljo zvečer je prišel Jezus k apostolom, ki so bili zbrani v dvorani zadnje večerje v Jeruzalemu. Razveselili so se, ko so videli Gospoda.

Tomaža pa ni bilo med njimi. Ostali apostoli so mu pripovedovali: „Gospoda smo videli!“ Tomaž pa ni verjel, da so ga bili res videli.

Naslednjo nedeljo so bili učenci spet skupaj in Tomaž je bil med njimi. Jezus spet pride in reče: „Mir vam bodi!“ Potem reče Tomažu: „Deni svoj prst v mojo rano na roki in položi svojo dlan na mojo rano pri srcu in ne bodi neveren, ampak veren!“

Tomaž je odgovoril: „Moj Gospod in moj Bog!“ Srečen je bil, da je videl vstalega Jezusa, in je veroval.

za vsak dan

Vsak dan lahko srečamo Jezusa pri maši in pri obhajilu. Res je, da ga ne vidimo, ker je skrit v posvečenem kruhu in vinu, a sam nam je povedal, da je tam prav tako navzoč, kot je bil med apostoli po vstajenju.

Lahko se pogovarjamo z Jezusom. Lahko mu potožimo, če nam gre kaj narobe. Lahko se mu zahvalimo za vse dobrote, ki nam jih daje. Posebno pa bo vesel, če ga bomo prejeli vase. Večjega veselja mu ne moremo pripraviti. Pa tudi sami bomo ob tem najbolj veseli.

MEDVEDJA ŠOLA

*V medvedji šoli sedijo medvedi
in vrtijo debele oči
in se potijo pri abecedi
in se mučijo s piko na i.*

*Sklanjajo medved, medveda,
medvedu
štejejo urno od ena do sto,
brundajo v zboru pesem o
medu,
malo narobe, a vendar lepo.*

*Na zemljevidu medvedje dežele
iščejo lego medvedjih planin
in se učijo, kje bodo cvele
prve trobentice, teloh in brin.*

*Šola je dolga osem razredov,
ure in ure pa hitro beže
in v spričevala mladih medvedov
same debele petice lete.*

Kajetan Kovič

KROŠNJAR MIHA ZA GORO

Moja stara mati, ki je bila trših besed kakor srca, mi je rekla, ko sem jokal:

„Tako si občutljiv ko krošnjar Miha za goro.“

Pozabil sem na solze in vprašal:

„Kako je občutljiv krošnjar Miha za goro?“

Mati je rekla:

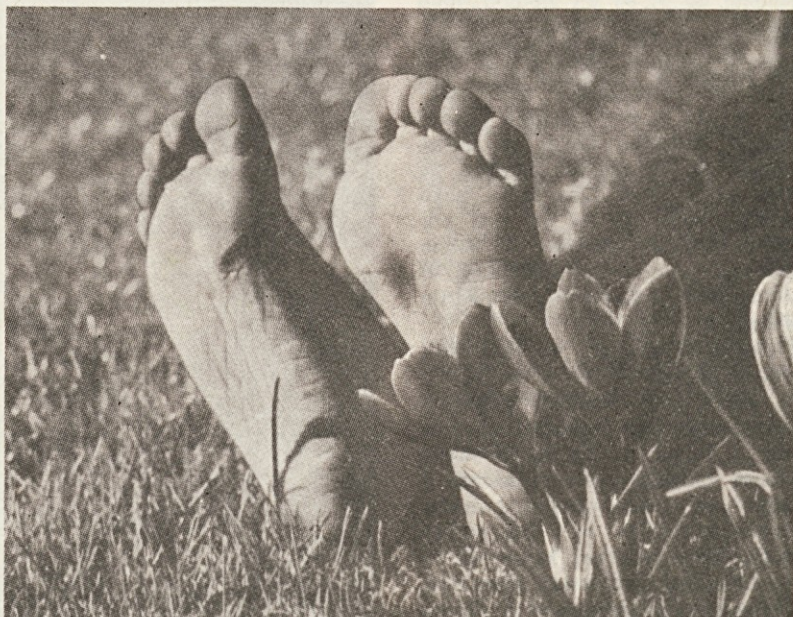
„Tostran gore pastir s palico dreza po tleh, onstran gore pa krošnjar Miha poskoči s tal, ker ga žgečka...“

Ivan Pregelj

KDO JE VAŽNEJŠI

Prepirata se kralj in vojak, kdo je važnejši. Vsak trdi svoje. Pa reče kralj:

„Vprašajva prvega, ki ga srečava!“

otroški kotiček

In gresta. Srečata pastirja in mu rečeta, naj on razsodi.

Vpraša pastir vojaka: „Ali bi ti lahko živel brez kralja?“

„Bi,“ odgovori vojak.

Vpraša pastir kralja: „Ali bi ti lahko živel brez vojakov?“

„Ne,“ odkima kralj.

„No, vidiš,“ pravi pastir, „ti ne moreš brez drugih, zato nisi važen in nikomur potreben.“

Po Maršaku

OPICA Z OČALI

Stari opici se je vid slabšal. Pa ji reče druga opica, ki je nekoč živela med ljudmi:

„Kupi si očala, pa boš videla kakor v mladih letih!“

In ji opiše vsa čuda, ki jih zmorejo očala.

Stara opica gre v mesto in si tam kupi ducat očal. Ko se vrne domov, jih začne preizku-

šati. Polaga si jih na glavo, polaga na ramena, pritiska na trebuh in obeša na rep. Nazadnje se razjezi in zdrobi vsa očala po vrsti. Pa zavpije:

„Kakšno čudo je to? Dvanajst sem jih imela, pa nisem videla nič bolje kot prej!“

Po Krylovu

METKINA PRIPOVEDKA

„Veš, mamica, pripovedko sem si izmislila. Ko sem prejela vodo pila, sem si jo izmislila. Le poslušaj!“

Nekoč je bil kozarec. Prav tak je bil kot tisti, iz katerega sem pila. Pa je kozarec prosil: „Metkica, izpusti me! Pretrdo me držiš, boli me!“ In jaz sem ga izpustila. Kozarček je letel, letel, dokler ni priletel na tla. Tam pa je ubožček umrl.“

*Glejte ga mlinarja;
sredi neba melje in melje,
a moke ne da.*

(Postovka)

*Zlato valovje okrog in okrog:
bredem do pasa, ne zmočim si
nog.*

(Zrelo žito)

*Biserne brez kril čebele
snoči stiha priletele,
noč na travi prenočile,
davi v sonce se poskrile.*

(Rosa)

Bolje zdravemu v siromaštvu
kakor bogatini v bolezni.

Bolniku je vse grenko.

Snaga je pol zdravlja.

poštni nabiralnik za otroke

BUTARE

Na cvetno nedeljo nam je župnik razdelil butarice. Majhne, a tako lepe: z zelenjem in rdečim, vijoličnim in rumenim okrasjem.

Ko bi visele na njih še pomaranče in jabolka! Pa so bile premajhne!

Kako veseli smo jih dvignili otroci pri blagoslovu pred mašo! V spomin na Jude, ki so pozdravljali Jezusa na poti v Jeruzalem s palmovimi in oljčnimi vejami.

Peter,
München, ZR Nemčija

VELIKA NOČ

Za veliko noč smo šli domov. Potem naju je mama skupaj z bratcem peljala zadnje tri dni velikega tedna v cerkev: na veliki četrtek, na veliki petek popoldne in na veliko soboto zvečer. Kako je bilo lepo! Meni je bil posebno všeč božji grob z barvnimi lučmi, mladim zelenjem in praznim križem, prek katerega je visel bel povoj.

Na veliko noč so naši pevci v cerkvi tako lepo zapeli, da se mi je zdelo, da sem zraven Jezusovega groba, iz katerega prihaja vstali Gospod.

Kako je naša vera lepa!

Tatjana,
Berlin, ZR Nemčija.

OLJČNE VEJICE NESEJO OD
BLAGOSLOVA.

Brigita,
München, ZR Nemčija

Pomladanski motiv iz Trnovega v Ljubljani, kjer je župnikoval pokojni Franc S. Finžgar.

(Nadaljevanje s 35. strani)

grofica ponižala pred njim in ga prosila, naj jo vzame za ženo in jo odreši, a on jo je zavrnil. Navsezadnje se je maščevala, a maščevanje ji je prineslo s seboj nove bese, ki so jo trpinčili, moro, ki jo je tlačila na veliki baročni postelji, in strahove, ki so se potikali po oljčnih nasadih in se kot satiri režali izza oranžnega cvetja. Zadnje čase so jo manj nadlegovali: za spanje je imela na razpolago droge, za razvedrilo čez dan pa Nicholasa Blacka.

A sedaj bo prišel drug moški, klerik s sivim obličjem iz Rima, da bo brskal po preteklosti, zapisoval stare dolgove in spravljaval na dan pokopane krivde, ne da bi se zmenil za bolečine, ki jih lahko prizadene z odkrivanjem. Gosto-

val bo v njeni hiši in sedel k njeni mizi. Raziskoval bo in vlekel iz ljudi in niti s ključem zaklenjenih vrata njene spalnice ne bodo mogla ubraniti pred njim njene skrivnosti.

Naenkrat ji je življenjska sila, ki si jo je nabrala v jutranji kopeli, začela pojenjevati, da je postala utrujena in omagana. S počasnimi koraki se je privlekla do vrtne utice, kjer je stal na kamnitem podstavku plesoči favn. Nasproti favnu je bila klopca, sedla je nanjo. Prižgala si je cigareto in hlastno vdihnila, da ji je dim napolnil pljuča in ji je napetost počasi popustila.

Sedaj je začela razumevati. Predolgo je zavlačevala z begom. Strahu ni mogla uteči, saj ga je kot gosta nosila v svojem telesu. Treba je bilo končati, drugače bo zapadla v črno norost, ki grozi vsem ženskam, ki dospejo do mene nesrečne in slabo pripravljene. Toda kako končati? Razbiti vsa vrata, ponižati se pred preiskovalci, podvreči se spovednemu očiščenju? Enkrat je že poskusila in polom je bil popoln.

Preostajala ji je še druga odločitev, morda trda, toda zanesljiva: steklenička želatinastih kroglic, ki ji je omogočala spanje noč za nočjo. Malo več, malce več, in vse bi bilo naenkrat končano. V nekem pogledu bi tako dopolnila svoje maščevanje nad Giacmom Neronejem.

Ne, še ne. Manjka še nekaj časa. Počakala bo, da pride duhovnik, in če ne bo preveč priganjal, bo imela to za ugodno znamenje... Če pa bo silil vanjo, bo rešitev preprosta, posmehljiva in dokončna: ko jo bodo našli, bo še lepa, kot je bila vsako jutro, ko je stopila iz parfimirane kopalnice.

4. poglavje

Za Blaisa Mereditha so bili dnevi, ki jih je preživel v škofovi hiši, med najprežnejšimi v življenju. Bil je po značaju hladen človek in je začel šele zdaj dojemati smisel tovarištva. Vase zaprt in samo-

zadovoljen je doživel prvič dostojanstvo odvisnosti in milost medsebojnega zaupanja. Valentski škof Avrelj je bil človek, ki je imel dar za razumevanje in redkega talenta za prijateljstvo. Samota in hladni pogum njegovega gosta sta ga globoko ganila in nameraval je z obzirnostjo in naklonjenostjo vzpostaviti z njim pristrčno domače razmerje.

Prvo jutro je šel zgodaj v Meredithovo stanovanje in mu nesel obsežen sveženj zapiskov o preiskavi glede Giacoma Neroneja. Duhovnika je našel bledega in zmučenega, sedečega na postelji in s pladnjem z zajtrkom na kolenih. Sveženj je položil na mizo, se ustrezljivo približal gostu ter sedel na rob postelje.

„Slaba noč, prijatelj moj?“

Meredith je slabotno prikimal.

„Malo slabša kot ponavadi. Potovanje, nemara, in razburjenje. Moram se vam opravičiti. Nameral sem streči pri maši vašemu blagorodju.“

Škof se je nasmehnil in odkimal z glavo.

„Nikakor, monsijnor. Vi ste sedaj pod mojo oblastjo. Prepovedujem vam maševati, razen ob nedeljah. Spite do pozne ure in odpravljajte se zgodaj spat! Če se mi bo zdelo, da delate preveč, vas bom odpustil. Vi ste sedaj na deželi. Vzemite si čas! Duhajte zemljo in oranžno cvetje! Spravite iz svojih pljuč prah iz knjižnic!“

„Vaše blagorodje je zelo dobrohotno,“ je odgovoril resnobno Meredith, „a čas, ki mi še ostaja, je kratek.“

„Tedaj je še bolj potrebno, da ga uporabite malo zase,“ mu je dejal škof. „In malo tudi zame. Zavedajte se, da sem tudi jaz tukaj tujec. Moji tovariši so zvečine dobri ljudje, za družbo so pa dolgočasni. So reči, ki bi vam jih rad pokazal, in stvari, o katerih bi se rad z vami pogovoril. Kar pa zadeva tole,“ namignil je na debeli sveženj, „lahko prebirate na vrtu. Polovica je ponavljanje in besedičenje. Ostalo lahko prebavite v nekaj dneh. Do oseb, ki jih boste

morali videti, je le eno uro vožnje z avtom... in moj avto vam je na razpolago kadar koli, s šoferjem vred.“

Počasen in začuden smehljaj se je pojavil na bledem Meredithovem obrazu.

„Vi ste dobri z mano in to se mi čudno zdi. Sprašujem se, zakaj ste takšni.“

Škofov obraz je ožarila mladostna živahnost.

„Vi ste živeli predolgo časa v Rimu, prijatelj moj. Pazabili ste, da je Cerkev družina vernih, ne pa uradovanje za vernike. To je znamenje časa, eno izmed najmanj ugodnih znamenj. Živimo v stoletju strojev in Cerkev jim je preveč popustila. Sedaj so v Vatikanu stroji, ki zaznamujejo čas, in računalniki s papirnatiimi trakovi, ki beležijo vrednostne valute.“

Navzlic utrujenosti je Meredith vrgel glavo vznak in se zasmel. Škof je odobravoče prikimal in rekel:

„To je bolje. Malo sproščenege smeha bi nam vsem dobro delo. Potrebujemo enega ali dveh posmehljivcev, ki bi nam vrnila čut za razmerja.“

„Nemara bi ju preganjali zavoljo obrekovanja ali pa ju obdolžili krivoverstva.“

„Med blatom in sečjo se rojevamo,“ je mirno navajal škof. „Neki svetnik je bil, ki je to dejal, in velja tako za papeža kot za duhovnike ali za javne ženske. Malo več smeha na račun smešnosti našega stanja, nekaj iskrenih solza zavoljo obžalovanja vrednega položaja stvari, pa bi bili vsi boljši kristjani. Končajte sedaj z zajtrkom, nato pa se malo sprehodite po vrtu! Veliko časa sem zapravil zanj in hudo za malo bi se mi zdelo, če bi ga neki Anglež ne znal ceniti.“

Uro kasneje je šel Meredith, skopan, obrit in svež na vrt in nesel s seboj sveženj izjav o Giacomu Neroneju. Ponoči je deževalo, sedaj pa je bilo nebo jasno in zrak prežet z duhom po vlažni zemlji, listje umito in rože pravkar razcvetene. Čebele so brenčale okoli

citronovega cvetja in škrlatni slez je cvetel vzdolž kamnitega roba poti.

Znova je začutil Meredith slast po bivanju na tej močni zemlji, katere lepoto je odkrival prvič. Če bi mogel ostati dalj časa, da bi se zakoreninil kakor drevo, prek katerega brijejo neurja in vetrovi, pa preživi, da se koplje v soncu in dežju in v spomladanski prenovitvi.

Toda ni mogoče, predolgo je živel v prahu knjižnic in ko bo prišla njegova ura, ga bodo pokopali v tistem prahu. Iz njegovih ust ne bodo pognale rože kot iz ust najbolj preprostih ljudi, tudi se ne bodo korenine oklepale prsnega koša, ki je objemal njegovo srce. Zabili ga bodo v svinčeno krsto in jo položili v grobnico v kardinalovi cerkvi, kjer bo trohnel, jalov kot v življenju, do sodnega dne.

Trava je zelenela okoli oljčnih debel in ozračje je bilo toplo in spokojno. Slekkel je talar in si odpel srajco, da bi mu sonce obsijalo shujšane prsi. Nato je sedel, naslonil glavo na drevesno deblo, previdno odprl debeli sveženj in začel brati:

„Uvodne izjave o življenju, krepostih in domnevnih čudežih božjega služabnika Giacoma Neroneja, ki sta jih zbrala po naročilu in pod vodstvom njegovega blagorodja, valentskega škofa v kalabrijski provinci, Geronimo Battista in Luigi Saltarello, duhovnika iste škofije.“

Tukaj je sledila posebna določba:

„Izjave in pričevanja ki sledijo, so izvensodne narave, ker doslej še ni bilo sodišče določeno in tudi še niso bile imenovane osebe, da bi uradno preiskale zadevo božjega služabnika. Čeprav sva napravila vse, da bi odkrila resnico, priče niso bile zaprisežene in ne postavljene pod cerkveno pravno oblast, da bi razodele, kar vedo. Nisva se držala določila za sodni postopek na škofijskem sodišču, kar se tiče molčečnosti in tudi ne

Žalec pri Celju, kjer je središče slovenskega hmelnjarstva.

glede načina zapisovanja. Pač pa sva opozorila priče, da jih lahko pozovemo pričevat pod prisego, če bo škofijsko sodišče sestavljeno.“

Blaise Meredith se je zadovoljno nasmehnil. Do tukaj je šla za deva pravilno. To je bilo cerkveno uradovanje v dejanju, rimska zakonitost naobrtna na duhovne zadeve. Dvomljivci so se lahko norčevali, verni ljudje pa se lahko nasmihali zavoljo njenih pretiravanj, a v bistvu je bila le zdrava. Tu je bil taisti duh, ki je dal Zahodu civilizacijski zakonik, pod katerem je ta vsaj delno še zmeraj živel.

Obrnil je stran in nadaljeval z branjem:

(Bo še)

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 100 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 3 avstrijske šilinge (ali pa enako vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

● **JANKOVIČ**, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegneux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● **PREVAJALSKA PISARNA** v MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi. Dipl. filolog **JOSEPH ARECH**, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● Sodnijsko overjeni **PREVODI** iz SLOVENŠČINE IN SRBOHRVAŠČINE; PRAVNA POMOČ v sporih, v sodelovanju z advokatsko pisarno v. Treu — M. GRATZA, uradni tolmač, Menzinger Str. 195, 8000 München 50. — Tel. (089) 8 12 18 20. Avtobus št. 77 in 75.

● **PREVAJAM** iz slovenščine v francoščino in obratno. Zaprisežena prevajalka: **Ljudmila NIKOLIC-REGENT**, 9 bis rue de Normandie, 94700 Maisons-Alfort, France; tel. 368 74-00.

● **SLOVENEK**, že več let zaposlen v Nemčiji, srednje postave, miren, nealkoholik, ločen, a ne po svoji krivdi, išče primerno dekle, srednjeveliko, do 45 let, zaradi ženitve in bi se pozneje preselila na njegov dom. Avanturistke izključene! Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pristojbino, določeno v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 14)

● **SLOVENSKI FANT**, 28 let, miren, začasno zaposlen v Nemčiji, želi spoznati dekle od 20 do 28 let staro. Prednost imajo v Nemčiji zaposlena dekleta. Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pristojbino, navedeno v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 15)

● **IŠČEM** kvalificiranega **KUHARJA** ali **KUHARICO** z dovoljenjem za bivanje in delo v Nemčiji. Nastop službe 15. 4. 1976 v Mannheimu. Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 13).

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu **BLEDE**, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radiem, svoj parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje

med slovenskim osebjem. Lastnik **Vinko Levstik**.

● **Prevzamem SELITVE** kamor koli v domovino z lastnim tovornjakom. A. Poje, YU-62250 Ptuj, Cesta kurirjev NOV 22, Slovenija, Jugoslavija. Informacije lahko dobite tudi v ZR Nemčiji po tel. št. 07121 - 72752 (vsak dan od 18. do 20. ure).

● **Dragi rojaki**, za Vašo **SELITEV** v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se z zaupanjem na naslov: Gebr. Horžen — Möbelspedition, Biesenstr. 30, 4010 Hilden bei Düsseldorf, tel. 02103 - 23 62. Informacije dobite po pošti ali po telefonu, v slovenščini ali v nemščini.

● **MAGNETNI IN IONSKI VALOVI ZA REGENERACIJO TELESA**. Uspešno zdravljenje srčne, sladkorne in želodčne bolezni, visoki krvni pritisk, astmo, gripo, kašelj, depresijo itd. Cena aparata **DM 375.—** in poština. Patentirano. Pošljemo prospekte. Naročila sprejema **JODE**, 8 München 2, Marsstr. 2, BR Deutschland.

● **STAREJŠO HIŠO** z gospodarskim poslopjem in 4,8 ha zemlje, z elektriko in vodo, 1,5 km iz Rogaške Slatine, prodam. Cena 21 milijonov starih dinarjev. Informacije: **Alojz Križan**, Zdraviliški trg 16, 63250 Rogaška Slatina, Jugoslavija.

● **GRADBENO PARCELO** na Trebežu, ob glavni cesti, 10 minut od postaje Brežice, 63 arov, prodam. Informacije: **Franc Galič**, 7110 Öhringen, Wollreiffenweg 96, BRD.

● **VEČJO HIŠO**, ne čisto novo, s približno 1000 m² velikim zemljiščem v bližnji okolici Maribora, kupim. Plačam takoj z markami. Pokličite nas zvečer od 18. ure naprej: **Mlinarič**, telefon 07171/61697, BRD.

● **NOVO HIŠO**, dvostanovanjsko, enonadstropno, podkleteno, ob jezu Krke, gozdu, blizu Novega mesta, ugodno prodam. Hiša z 2800 m² zemlje ima idealno lego in je primerna za razne obrti. Pišite na: **Martin Pavc**, Potok 2, YU-68351 Straža pri Novem mestu. Pojasnila dobite tudi po telefonu 0611/491750 BRD.

Berite in širite „Našo luč“

četrto stoletja v službi slovenskih zdomcev in izseljencev

plenjenih več cerkva v Sloveniji. Tako je npr. cerkev sv. Jožefa v Ljubljani spremenjena v filmsko delavnico.

Dandanes je časopisje, radio in televizija nepogrešljivo sredstvo pri razširjanju neke ideje. V tem pogledu Cerkev v Sloveniji ni svobodna. Ne sme se posluževati ne radia in ne televizije za verski pouk. V 17 letih komunističnega režima v Sloveniji ni bila v ljubljanskem radiu ali televiziji dovoljena niti ena verska oddaja.

(1962, štev. 15)

leto 1963

NAŠA LUČ

10 # 1963

SLOVENCİ DOMA

Mnogi Slovenci v domovini (predvsem učitelji, višji uradniki...) se še danes bojijo dati svoje otroke krstiti iz strahu, da ne bi zaradi tega izgubili službo.

Glede birme velja isto kot glede krsta. Ali je to znak verske svobode, da starši pošiljajo svoje otroke k birmi v druge kraje, kjer jih nihče ne pozna, ker se bojijo priti ob državno službo?

Še hujše kot glede krsta in birme je vprašanje cerkvene pokrove v Sloveniji. Ni malo primerov, da se zaročenci iz strahu, da ne bi izgubili službe, cerkveno sploh ne poročijo. Drugi storijo to na skrivaj ali med svojim bivanjem v inozemstvu.

Slovenskemu fantu, ki služi vojake, ni dovoljen vstop v cerkev, kadar nosi uniformo. (Podobno je bilo v Nemčiji pod Hitlerjem!)

(1963, štev. 1)

BODIMO NARODU SINOVII!

Izseljenec mora čutiti in živeti s svojim narodom.

Slovensko govorico moramo prenesti na mladino. To ni lahka naloga.

Dobro voljo pokažemo najbolj s tem, da z otroki govorimo dosledno slovensko. Tu ne smemo poznati nobenega popuščanja.

In neupravičena je bojazen za otrokov napredek v jeziku dežele, v kateri živi. Tega jezika se bo otrok hitro in dobro naučil v šoli in na ulici.

Neomajno mora torej biti načelo: V slovenski družini se govori slovensko.

Da nam bo moč biti zvesti temu načelu, mora naši slovenski govorici priskočiti na pomoč slovenska pisana beseda. Kakor je vsakemu človeku po-

trebna telesna hrana, tako sta slovenski družini v tujini potrebna dobra slovenska knjiga in časopis. Našo pisano besedo smemo imeti za barometer slovenstva na tujem.

Družini in tisku mora priskočiti na pomoč naša skupnost. S slovenskimi društvi, šolo in domovi ostvarjamo slovenske otočiče v tujem morju. In ti otočiči potrebujejo delavcev, slovenskih sinov in hčera, ki hočejo in znajo delati, ki se znajo žrtvovati.

(1963, štev. 5)

NADŠKOF VOVK UMRL

Bolezen ljubljanskega nadškofa Vovka se je junija močno poslabšala. Na praznik sv. Petra in Pavla je zapisal: „Zame je danes najbolj srečen spominski dan življenja, saj sem bil na ta dan pred 40 leti posvečen v mašnika.“ Zapisal pa je tudi: „Hudo mi je, ko ne morem danes posvetiti novomašnikov. Molim, da bi bili dobri. Ohrani jih, Gospod, in blagoslovi vse naše duhovnike! Neizmerno jih imam rad.“

Na god zavetnikov ljubljanske nadškofije sv. Cirila in Metoda, 7. julija, ga je zadela kap in naš mučeniški škof je odšel k Bogu po plačilo.

Nadškof Vovk je odšel v zgodovino kot veliki slovenski škof, ki je znal v najtežjih letih našega naroda hoditi pokonci, kazati na pravo pot življenja in reševati v brezpravnih časih pokojnega rdečega režima, kar se je reševati dalo.

(1963, štev. 7)

Erscheinungsort: Klagenfurt.

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt.

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 0 31 24 - 23 59).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift, 6422 Stams, Tirol.

Ivan Tomažič („Korotan“), Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0 222 - 63 25 07).

Janez Žagar, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 0 41 / 23 39 10).

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle.

(Tel. 071-36.77.54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 420 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0 208 - 64 09 76).

Ludvik Rot, 4006 Erkrath 2, Kempenweg 25. (Tel. 0 21 04 - 31 6 55).

Jože Bucik, 4006 Erkrath 2, Kempenweg 25. (Tel. 0 21 04 - 31 6 80).

Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 06 11 - 61 37 22).

Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 23 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 42 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus.

(Tel. 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030-784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065-22 71 33).